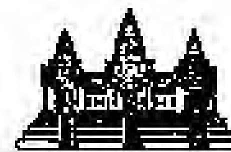
ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន តេរសមភាគ

១០៦



ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
ព.ស ២៥០២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស តេរសមោ ភាគោ

សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១) នោសញ្ញោជនំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣) សញ្ញោជនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សញ្ញោជនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សញ្ញោជនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ អកុសលោ ច នោសញ្ញោជនោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន តេរសមភាគ

សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១) នោសញ្ញោជនកុសលធម៌ (កុសលធម៌មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ) អាស្រ័យ នូវនោសញ្ញោជនកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣) សញ្ញោជនអកុសលធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនអកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នោសញ្ញោជនអកុសលធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនអកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សញ្ញោជនអកុសលធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនអកុសលធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនអកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិ-
យា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៥) នហេតុយា ទីណិ នអធិបតិយា ឯកំ ន-
វិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៦) សញ្ញោជនោ អកុសលោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស
អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧) ហេតុយា ទីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិ-
យា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៨) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ ។

(៩) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទីណិ ។

(១០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
មម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

(៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី ។បេ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ច-
វារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៦) សញ្ញោជនធម៌ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ជាអកុសល-
ធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១ ។

(៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី
នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលបណ្ឌិតរាប់ហើយ យ៉ាងណា
(សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

(១១) នោសញ្ញោជនំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៣) សញ្ញោជនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសញ្ញោជនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អសញ្ញោជនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយលោកុត្តរទុកំ ឯវំ ទដ្ឋព្វំ ។ សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

(១១) នោសញ្ញោជនអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ នូវនោសញ្ញោជនអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈតែ ១ ។

ចប់ សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកៈ ។

សញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៣) សញ្ញោជនិយកុសលធម៌ (កុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ) អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនិយកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសញ្ញោជនិយកុសលធម៌ អាស្រ័យ នូវអសញ្ញោជនិយកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ដំណើរនៃលោកិយលោកុត្តរទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា សញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈនេះ បណ្ឌិតគប្បីឃើញ យ៉ាងនោះដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីចែកឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បដិច្ចវារោ

[១៩] សញ្ញោជនិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[២១] សញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អសញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ច អសញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ សញ្ញោជនិយំ អព្យាកតញ្ច អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

បដិច្ចវារៈ

(១៩) សញ្ញោជនិយអកុសលធម៌ អាស្រ័យនូវសញ្ញោជនិយអកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈតែ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(២១) សញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យនូវសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យនូវអសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យនូវអសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ក្តី អសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវអសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យនូវសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ផង នូវអសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[illegible] [illegible] សហជាតវារោបិ ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១៩) សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សញ្ញោជនិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ អសញ្ញោជនិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២០) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

(២១) សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ អសញ្ញោជនិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

សញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ [illegible] [illegible] ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ។បេ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៩) សញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។

[២១] សញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអសញ្ញោជនិយអព្យាកតធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២៦] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[២៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឆ ។

[២៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-និយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[២៩] សញ្ញោជនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិ-បតិយា បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ បញ្ច ។

[២៦] គុណនៃនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គុណនៃនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២៧] គុណនៃហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៨] គុណនៃនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ គួរតែរាប់ ដូចគ្នានឹងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកបានរាប់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គួរតែរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ សញ្ញោជនទុកកុសលត្តិកៈ ។

សញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៩] សញ្ញោជនិយធម្មនិងកុសលធម៌ (កុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ) អាស្រ័យនូវសញ្ញោជនិយធម្មនិងកុសលធម៌ (កុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ) ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០] គុណនៃហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គុណនៃអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គុណនៃអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

គុណនៃបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្តី គឺបញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ៥ ។

បដិច្ចវារោ

(២៧) សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៨) សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(២៩) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

(៣០) សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។

(៣១) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ ។បេ។ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

បដិច្ចវារៈ

(២៧) សញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ (អកុសលធម៌ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ) អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ) ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨) សញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ ហើយកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣០) សញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ ហើយកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ។

(៣១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ល។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារោ

(៣៦) សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ចត្តារិ ។បេ។ សហជាតេ ទ្វេ ។បេ។ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ ។បេ។ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អវិគតេ ចត្តារិ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៨) សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៦) សញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តអកុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនវិប្បយុត្តអកុសលធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ សញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនសម្បយុត្តអកុសលធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។បេ។ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។បេ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៨) សញ្ញោជនវិប្បយុត្តអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនវិប្បយុត្តអព្យាកតធម៌ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ១ ។

ចប់ សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

[illegible]

[illegible]

បរិច្ឆេទ [illegible]

(៣២) [illegible]

(៣៣) [illegible]

[illegible]

បរិច្ឆេទ [illegible]

(៣៤) [illegible]

(៣៥) [illegible]

(៤០) [illegible]

[illegible]

បរិច្ឆេទ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ ឯវំ វិត្ថារេ-តព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(៤១) សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនិយោ ច អកុ-សលោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ចេវ សញ្ញោជនិយស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិប-តិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៤៣) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៤៤) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៥) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-ម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៤៦) សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោ ច សញ្ញោជនំ អព្យា-កតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ នោ ច សញ្ញោ-ជនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

(៤១) អកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនៈផង ជាសញ្ញោជនិយៈផង ជាបច្ច័យ ដល់អកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនៈផង ជាសញ្ញោជនិយៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៤៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៤៤) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុ-លោមក្តី របស់បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤៦) អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនិយៈផង ជានោសញ្ញោជនៈផង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនិយៈផង ជានោសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនិយសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៨) សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៤៩) សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច សញ្ញោជនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច សញ្ញោជនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥០) ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ អវិគតេ ឆ ។

(៥១) នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា ឆ នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ឆ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

(៤៧) គឺក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ១ ។

ចប់ សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

សញ្ញោជនិយសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤៨) អកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនធម៌ផង ជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តធម៌ផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនធម៌ផង ជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តធម៌ផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៤៩) អកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តធម៌ផង ជាមិនសញ្ញោជនធម៌ផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនសម្បយុត្តធម៌ផង ជាមិនសញ្ញោជនធម៌ផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

(៥១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារ-
សទិសោ វិត្ថារេតព្វោ ។

បញ្ហាវារោ

(៥២) សរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុ-
បច្ចយេន បច្ចយោ ... សរណា ខន្ធា ... ហេតុបច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

(៥៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៥៤) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ នអធិ-
បតិយា ទ្វេ ។

(៥៥) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៥៦) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ ... និដ្ឋិតោ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៥២) កុសលធម៌ ជាបច្ច័យដល់ ... ជាបច្ច័យដល់ ...
... ជាបច្ច័យដល់ ... ជាបច្ច័យ-
... ដោយអំណាចហេតុបច្ច័យ ។

(៥៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន
វារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៥៤) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ
មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៥៥) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៥៦) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនី-
យានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់
រួចហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាង
នោះដែរ ។

ចប់ បញ្ហាវារៈ ... ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៥៧) សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញោជនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ អសញ្ញោជនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកកុសលត្តិក-

ទុកសទិសំ សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ

សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥៩) សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ អកុសលោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស សញ្ញោជនិយស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៥៧) កុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ) ដូចគ្នា និងលោកិយទុកកុសលត្តិកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកដែរ យ៉ាងណា សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់អង្គ យ៉ាងនោះដដែល ។

បញ្ហាវារៈ

(៥៩) អកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦០] អារម្មណេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦១] សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ អសញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ អសញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញោជនិយំ អព្យាកតញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦១] អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈក្តី អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាអសញ្ញោជនិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

(២៣) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា

បញ្ហាវារោ

(២៤) សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស សញ្ញោជនិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

(២៦) នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

(២៧) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៤) អព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាសញ្ញោជនវិប្បយុត្ត និងជាសញ្ញោជនិយៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(២៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(២៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទីណិ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៦៩) នោគន្ថំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៧១) គន្ថំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ អកុសលោ ធម្មោ

(៦៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (បទនេះ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ ។

គន្ថទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៦៩) កុសលធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មាន១វារៈដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៧១) អកុសលធម៌ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាគន្ថៈ កើតឡើង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ច នហេតុ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៧៣) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៧៤) ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៧៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុក្តី អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៧៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹង
បដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៧៤) អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៧៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៧៧) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៧៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៧៩) នោគន្ថំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

គន្ថទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថនិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៨១) គន្ថនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អគន្ថនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អគន្ថនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

(៧៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (បុគ្គល) គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៧៩) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

ចប់ គន្ថទុកកុសលត្តិកៈ ។

គន្ថនិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៨១) កុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ះលោកិយលោកុត្តរទុក[illegible]សទិសំ
សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(៨៣) គន្ថនិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៨៥) គន្ថនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អគន្ថនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អគន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ គន្ថនិយំ អព្យាកតញ្ច អគន្ថនិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(គន្ថនិយទុកកុសលត្តិកៈនេះ) ដូចគាថាទ្វិកលោកិយលោកុត្តរ-ទុកៈដែរ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បី ឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៨៣) អកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអកុ-សលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៨៥) អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអព្យា-កតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

គេណកតិបយលោកុត្តរទុកសទិសំ

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

គន្ថទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៨៧] គន្ថវិប្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៨៩] គន្ថសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩០] ហេតុយា ៣ អារម្មណេ ៣ អធិបតិយា បញ្ច អវិគតេ ៣ ។

[៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

(គន្ថទុកកុសលត្តិកៈនេះ) ដូចគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកដែរ សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីចែកឲ្យពិស្តារដូចគ្នា ។

ចប់ គន្ថទុកកុសលត្តិកៈ ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨៧] កុសលធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មាន១វារៈដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៨៩] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[៤១] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ ។បេ។ នកម្មេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។បេ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៤២] ទុក្ខសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ទុក្ខសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ តីណិ សហជាតេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៤] ទុក្ខវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៤១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៤២) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤៤) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកទុក្ខៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកទុក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៤២] គន្ថនិយញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៤] គន្ថញ្ចេវ គន្ថនិយញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ គន្ថនិយញ្ចេវ នោ ច គន្ថំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ ចេវ នោ ច គន្ថោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

ចប់ គន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

គន្ថគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤២] កុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[៤៤] អកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង មិនមែនជាគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង មិនមែនជាគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិប-តិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[១០០] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

សហជាតវារេបិ * សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១០១] គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច អកុសលោ ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថនិយស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០២] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិប-តិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[១០៣] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១០៤] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១០៥] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១០០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១០១] អកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១០៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១០៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[១០២] គន្ថនិយញ្ចេវ នោចគន្ថំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោចេវ នោចគន្ថោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

គន្ថគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១០៤] គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៥] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ដូចនេះ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[១០២] អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង មិនមែនជាគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង មិនមែនជាគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

ចប់ គន្ថគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១០៤] អកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ប្រកបដោយគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ប្រកបដោយគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១១០] នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ ។ សហជាតវារោបិ ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១១១] គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

[១១៣] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១១៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១១៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

(១១០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ សហជាតវារៈក្តី ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១១] អកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាបច្ច័យ ដល់អកុសលធម៌ ជាគន្ថៈផង ជាគន្ថសម្បយុត្តផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(១១៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(១១៤) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៥) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ដូច្នេះ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១១៦] គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ គន្ថនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ អគន្ថនិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៧] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ ។ បេ ។ បញ្ហាវារោបិ

សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

[១១៨] គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ គន្ថនិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១៦] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី ។ បេ ។ បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បី

ពិស្តារ ត្រង់ទីទាំងអស់ផងចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១៨] អកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារោ

(១៦០) គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ គន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ អគន្ថនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ អព្យាកតញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តំ អគន្ថនិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ វិបាកេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១៦២) គន្ថវិប្បយុត្តោ គន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស គន្ថនិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៦០) អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៦២) អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ និងជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

គន្ថវិប្បយុត្តោ អគន្ថនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស អគន្ថនិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១២៣) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

(១២៤) នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

(១២៥) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(១២៦) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឱឃគោច្ឆកម្បិ យោគគោច្ឆកម្បិ

អាសវគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ជាបច្ច័យនៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ តែមិនជាប្រយោជន៍ដល់គន្ថៈ ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(១២៤) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(១២៥) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១២៦) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា ([illegible]) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ គន្ថគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឱឃគោច្ឆកក្តី យោគគោច្ឆកក្តី ដូចអាសវគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈដែរ ។

នីវរណទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៦៧) នីវរណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៦៩) នីវរណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នីវរណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នីវរណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ អកុសលោ ច នោនីវរណោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៧០) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ ។

(១៧១) នីវរណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។

នីវរណទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៦៧) កុសលធម៌ ជានោនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៦៩) អកុសលធម៌ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជានោនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជានីវរណៈក្តី ជានោនីវរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១៧១) អកុសលធម៌ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈ និងឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ។

អហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សហេតុកំ អកុសលញ្ច អហេតុកំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតញ្ច ឧទ្ធច្ចសហគតញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច [illegible] ។

[១៣៦] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ ។បេ។ អវិគតេ ៤ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ សព្វត្ថ ៤ ។

បញ្ហាវារោ

[១៣៧] សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ ។

[១៣៩] នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆាសហគតៈផង នូវឧទ្ធច្ចសហគតៈផង នូវសម្បយុត្តកខន្ធផង ។

[១៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ល។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី មានវារៈ៤ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៣៧] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១៣៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១៣៦] [illegible] ១

[១៣៧] [illegible] ១

[illegible]

បដិច្ចវារោ

[១៣៨] [illegible] ហេតុបច្ចយា ១

[១៣៩] [illegible] ១

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ [illegible] ។

[illegible]ទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[illegible]ទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៤០] [illegible] កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច [illegible] ហេតុបច្ចយា ១

[១៣៦] [illegible] ១

[១៣៧] [illegible] ១

[illegible]

បដិច្ចវារៈ

[១៣៨] [illegible] ១

[១៣៩] [illegible] ១

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី [illegible] បញ្ហាវារៈក្តី [illegible] ១ ។

ចប់ [illegible]ទុកកុសលត្តិកៈ ។

[illegible]ទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៤០] [illegible] ១

នធីរណីយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នធីរណីយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៦៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

(២៦៦) ធីរណីយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ធីរណីយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៦៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(២៦៨) ធីរណីយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ធីរណីយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នធីរណីយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នធីរណីយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ធីរណីយំ អព្យាកតញ្ច នធីរណីយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ធីរណីយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

កុសលធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៥) គូនីហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនីអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនីអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

(២៦៦) អកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៧) គូនីហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គូនីអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គូនីអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គូនីបច្ច័យទាំងអស់ គូនីសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(២៦៨) អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ទីរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ [illegible] អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៦១) ចិត្តវិប្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៦៣) ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(១៦០) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ [illegible] មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៦១) កុសលធម៌ ជាចិត្តវិប្បយុត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាចិត្តវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១៦២) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៦៣) អកុសលធម៌ ជាចិត្តសម្បយុត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាចិត្តសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១៦៤) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារោ

[១៨០] និវរណវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច និវរណវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៨១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

និវរណសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨២] នីវរណិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៨៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៨០] អព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

ចប់ នីវរណសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

នីវរណិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៨២] អកុសលធម៌ ជានីវរណិយធម៌ ជាអានីវរណៈធម៌ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជានីវរណិយធម៌ ជាអានីវរណៈធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារោ

[១៥៤] នីវរណញ្ចេវ នីវរណិយញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណិយោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នីវរណិយញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៥៥] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។បេ។ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ចត្តារិ ។

បដិច្ចវារោ

[១៥៦] នីវរណិយញ្ចេវ នោ ច នីវរណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណិយោ ចេវ នោ ច នីវរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៥៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

នីវរណនីវរណិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៥៤] អកុសលធម៌ ជានីវរណៈផង ជានីវរណិយៈផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានីវរណៈផង ជានីវរណិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបាតៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជានីវរណិយៈផង ជានោនីវរណៈផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានីវរណិយៈផង ជានោនីវរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបាតៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានបាតៈ ៤ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានបាតៈ ៤ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានបាតៈតែ ៤ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៥៦] អព្យាកតធម៌ ជានីវរណិយៈផង ជានោនីវរណៈផង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជានីវរណិយៈផង ជានោនីវរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបាតៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានបាតៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានបាតៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានបាតៈតែ ១ ។

ចប់ នីវរណនីវរណិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៥៨) នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៥៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៦០) នីវរណវិប្បយុត្តំ នីវរណិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ នីវរណិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ អនីវរណិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ អនីវរណិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៥៨) អកុសលធម៌ ជានីវរណៈផង ជានីវរណសម្បយុត្តផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជានីវរណៈផង ជានីវរណសម្បយុត្តផង រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈ១ៗ ។

ចប់ នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៦០) កុសលធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជាអនីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជាអនីវរណិយៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារោ

(១៦៦) នីវរណវិប្បយុត្តំ និវរណិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ និវរណិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ អនីវរណិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ អនីវរណិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ និវរណិយំ អព្យាកតញ្ច នីវរណវិប្បយុត្តំ អនីវរណិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ និវរណិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៧) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៦៨) នោបរាមាសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បដិច្ចវារៈ

(១៦៦) អព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជាអនីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជាអនីវរណិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជានីវរណិយៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្ត និងជាអនីវរណិយៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៧) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

គឺបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ នីវរណគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ ។

បរាមាសទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៦៨) កុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ (មិនស្ទាបអង្អែល) អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៦៥) បរាមាសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោបរាមាសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរាមាសំ អកុសលញ្ច នោបរាមាសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

(១៦៧) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១៦៨) នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៤) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៦៥) អកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរាមាសៈ ([illegible]) ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរាមាសៈផង នូវអកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(១៦៧) គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៦៨) អកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជានោបរាមាសៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩០) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩១) នោបរាមាសំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៩២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បរាមាសទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៩៣) បរាមដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អបរាមដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អបរាមដ្ឋោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (បណ្ឌិត) គប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣៩១] អព្យាកតធម៌ ជានោបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជានោបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ១ ។

ចប់ បរាមាសទុកកុសលត្តិកៈ ។

បរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣៩៣] កុសលធម៌ ជាបរាមដ្ឋៈ (ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយ) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរាមដ្ឋៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាអបរាមដ្ឋៈ (ដែលបរាមាសធម៌ មិនពាល់ត្រូវហើយ) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអបរាមដ្ឋៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

[១៧៥] បរាមដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៧៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១៧៧] បរាមដ្ឋំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អបរាមដ្ឋំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អបរាមដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៧៥] អកុសលធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៧៧] អព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ មិនពាល់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ មិនពាល់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បរាមដ្ឋំ អព្យាកតញ្ច អបរាមដ្ឋំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៧៨) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៧៩) បរាមាសវិប្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៨០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៨១) បរាមាសសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

អព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ ពាល់ត្រូវហើយផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ មិនពាល់ត្រូវហើយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ បរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៧៩) កុសលធម៌ ជាបរាមាសវិប្បយុត្ត (ប្រាសចាកបរាមាសធម៌) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរាមាសវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៨១) អកុសលធម៌ ជាបរាមាសសម្បយុត្ត (ប្រកបដោយបរាមាសធម៌) អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរាមាសសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៨៣) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។បេ។ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១៨៤) បរាមាសសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៨៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ៤ អារម្មណាធិបតិ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ ។បេ។ មគ្គេ ទ្វេ ។បេ។

បដិច្ចវារោ

(១៨៦) បរាមាសវិប្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

(១៨៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ មាន២វារៈ ។បេ។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៨៤) អកុសលធម៌ ជាបរាមាសសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាបរាមាសសម្បយុត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ត្រង់អនន្តរក្តី ត្រង់ទាំងពីរក្តី ជាអារម្មណាធិបតិ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។បេ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។បេ។

បដិច្ចវារៈ

(១៨៦) អកុសលធម៌ ជាបរាមាសវិប្បយុត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាបរាមាសវិប្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៨៨) បរាមដ្ឋំ នោបរាមាសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ នោបរាមាសោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៨៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៩០) បរាមាសំ បរាមដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

ចប់ បរាមាសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៨៨) កុសលធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ពាល់ត្រូវហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ពាល់ត្រូវហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៩០) អកុសលធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ពាល់ត្រូវហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាបរាមាសៈផង ដែលបរាមាសធម៌ពាល់ត្រូវហើយផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ចេវ នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ បរាមាសញ្ច បរាមដ្ឋញ្ចេវ អកុសលញ្ច បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ចេវ នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

[១៤១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១៤២] បរាមដ្ឋោ ចេវ នោបរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ បរាមដ្ឋស្ស ចេវ នោបរាមាសស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ បញ្ច ។

អកុសលធម៌ ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង កើតឡើង ព្រោះអកុសលធម៌ ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង កើតឡើង ព្រោះអកុសលធម៌ ជាបរាមាសៈផង ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង ព្រោះអកុសលធម៌ ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ដូច្នេះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៤២] អកុសលធម៌ ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលបរាមាសៈកាន់ស្ទាបហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[១៩៤] បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោ ច បរាមាសំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ចេវ នោ ច បរាមាសោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៩៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។បេ។ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៩៦] បរាមាសវិប្បយុត្តំ បរាមដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ បរាមដ្ឋោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងបរាមាសបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៩៤] អព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ កាន់ស្រាប់ហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលបរាមាសធម៌ កាន់ស្រាប់ហើយផង មិនមែនជាបរាមាសៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ១ ៗ

ចប់ បរាមាសបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៩៦] កុសលធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌ កាន់ស្រាប់ហើយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌ កាន់ស្រាប់ហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តំ អបរាមដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ អបរាមដ្ឋោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... ។

(១៤៤) ហេតុយា ទ្វេ, អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(១៤៥) បរាមាសវិប្បយុត្តំ អបរាមដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ អបរាមដ្ឋោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សង្ខិត្តំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៤៦) បរាមាសវិប្បយុត្តំ អបរាមដ្ឋំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ អបរាមដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... ។

កុសលធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ពាក្យនេះ ដូចនាទីលោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកៈដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៤៨) អកុសលធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គ្រប់បទទាំងអស់ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៤៩) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកបរាមាសៈ ដែលបរាមាសធម៌មិនចាប់ត្រូវហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បច្ចាសន្នសម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចាសន្នសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បច្ចាសន្នសម្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច បច្ចាសន្នសម្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បច្ចាសន្នសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦០០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច ។

វេទនាត្តិកទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

ចតុកោ វេទនាត្តិកសារម្មណទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧភមាសារម្មណទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៦០១] សារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... ។ [illegible] កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច វិត្ថារេតព្វំ ។

អព្យាកតធម៌ ព្រោះសហជាតបច្ច័យៈ ដែលបច្ចាសន្នធម៌កាលកើតហើយ ក៏ស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ព្រោះបច្ឆាជាតបច្ច័យៈ ដែលបច្ចាសន្នធម៌កាលកើតហើយផង នូវអព្យាកតធម៌ ព្រោះបច្ឆាជាតបច្ច័យៈ ដែលបច្ចាសន្នធម៌មិនទាន់កើតហើយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៦០០] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(ពាក្យនេះ) ដូចគ្នានឹងវេទនាត្តិកទុកកុសលត្តិកៈដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បញ្ហាវារៈ គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ បច្ចាសន្នវេទនាត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ ពាក្យសង្ខេបសារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦០១] កុសលធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ... ។ ក៏ស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ... (បច្ចរ) បញ្ចក គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយនិទ្ទេសចុះ ។

១ [illegible] ។

បដិច្ចវារោ

(៦០២) សារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា... ។ យថា សព្វត្ថំ អកុសលំ ឯវំ កាតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៦០៣) សារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អនារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សារម្មណំ អព្យាកតញ្ច អនារម្មណំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៦០៤) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា បញ្ច ។បេ។ អញ្ញមញ្ញេ ឆ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ នវ ។បេ។

បដិច្ចវារៈ

(៦០២) អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។

អកុសលធម៌ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង (យ៉ាងណា) បណ្ឌិតគប្បី ធ្វើយ៉ាងនេះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦០៣) អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។

[៦០៥] នហេតុយា ចត្ នអារម្មណេ តីណិ ន-អធិបតិយា ចត្ ។បេ។ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ចត្ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ទ្វេ នមគ្គេ ចត្ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ទ្វេ នោវិគតេ ទ្វេ ។

បញ្ហាវារោ

[៦០៦] សារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ សា-រម្មណស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦០៧] សារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ សា-រម្មណស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អនារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ សារម្មណស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៦០៨] សារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ សា-រម្មណស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៦០៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦០៦] អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦០៧] អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៦០៨] អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយអារម្មណ៍ ដោយអធិ-បតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ៣ ។

អនារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ សារម្មណស្ស អ-ព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។

(៦០៩) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-បតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ បញ្ច ។បេ។ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ បច្ឆាជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ ។បេ។ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។បេ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៦១០) ចិត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោ-ចិត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ

អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណា-ធិបតិ ។

(៦០៩) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គួរនឹងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ គួរនឹងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គួរនឹងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ គួរនឹងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គួរនឹងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនឹងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។បេ។ គួរនឹងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនឹងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។

ចប់ សារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៦១០) កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសល-ធម៌ ជាចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ **មិនមែនជាចិត្ត** អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ **មិនមែនជាចិត្ត**

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៖ នោចិត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៖ នោចិត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ កុសលោ ច នោចិត្តោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ចិត្តំ កុសលញ្ច នោចិត្តំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦១១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[៦១២] នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦១៣] នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ... នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ចិត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ... នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ

ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ កុសលធម៌ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ កុសលធម៌ ជាចិត្តក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៦១១] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៦១២] ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦១៣] កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ដោយហេតុបច្ច័យ ... កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាចិត្ត ដោយហេតុបច្ច័យ

ចិត្តសហភុស្ស កុសលស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ(១) ។

[៦៧៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៧៤] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៦៧៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៧៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៧៧] ចិត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោចិត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... នោចិត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ

១. ម. នោចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស កុសលស្ស ច នោចិត្តសហភុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោតិ ឥទំ ជាយតិ ទិស្សតិ ។

កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាចិត្តសហភូ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តសហភូ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៣] គឺក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧៤] គឺក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៧៥] គឺក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៦] គឺក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (គឺចិត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៧៧] អកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... អកុសលធម៌ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... នោចិត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ អកុសលោ ច នោចិត្តោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ចិត្តំ អកុសលញ្ច នោចិត្តំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... ។

(៦៦៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ចិត្តទុកាកុសលសទិសំ បដិច្ចវារំ កាតព្វំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(៦៧០) ចិត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នោចិត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នោចិត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នោចិត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ អព្យាកតោ ច នោចិត្តោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ... អកុសលធម៌ ជាចិត្តផង អកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចិត្តផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។

(៦៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

វារៈមានសេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងចិត្តទុកកុសលត្តិកៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ឲ្យដូចគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យផងចុះ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៧០) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាចិត្តផង អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ចិត្តំ អព្យាកតញ្ច នោចិត្តំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៥៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ [illegible] នវ អវិគតេ នវ ។

[៦៥៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ ។ បេ ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ នវ នមគ្គេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦៥៩] នោចិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ នោចិត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ចិត្តមូលកាបិ ឃដនមូលកាបិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៦៦០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ ។ បេ ។

អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ព្រោះបច្ច័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៦៣] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

វារៈដែលមានចិត្តជាមូលក្តី វារៈដែលមានការផ្សំគ្នាជាមូលក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៦៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។

សហជាតេ បញ្ច បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ បញ្ច វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ឯកំ ។

ចិត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៤៥) ចេតសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចេតសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចេតសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ កុសលោ ច អចេតសិកោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អចេតសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចេតសិកំ កុសលញ្ច អចេតសិកំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៤៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ បញ្ច ។

ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ ចិត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤៤៥) កុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាចេតសិកក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ កុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ កុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាចេតសិកផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១

(៤៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៦៦៧] នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ បញ្ច ។បេ។ ន កម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៦៦៨] ហេតុសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ហេតុសហគតស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ ។ អធិបតិយា ទ្វេ កេចិម្ហិ តីណិ សហជាតាធិបតិ អជ្ឈិមេសុ ទ្វីសុ មជ្ឈេលោមិកាយេវ បញ្ហា សហជាតាធិបតិ ។ អនន្តរេ ទ្វេ ។បេ។ សហជាតេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ អាហារេ បញ្ច ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ទ្វេ ។

[៦៦៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈជាដើម បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៦៨] កុសលធម៌ ជាហេតុសហគត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុសហគត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺ មានវារៈ ៣ ក្នុងខាងដើម ត្រូវបានដល់សហជាតាធិបតី ក្នុង៣ ជាបឋមគណនា គឺ បញ្ហាជាមជ្ឈេលោមិកវារៈពីរ ត្រូវបានដល់សហជាតាធិបតី ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បដិច្ចវារោ

(៤៣០) ចេតសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចេតសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចេតសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អកុសលោ ច អចេតសិកោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ៣ អចេតសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ១ ចេតសិកំ អកុសលញ្ច អចេតសិកំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ១

(៤៣១) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ ឯវំ នហេតុប្បច្ចយម្បិ កាតព្វំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

(៤៣០) អកុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាចេតសិកក្តី អកុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ៣ អកុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ អកុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចេតសិកផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចេតសិកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១

(៤៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

កុសលត្តិក យ៉ាងណា នហេតុប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនោះដែរ ។

សហជាតវារក្តី បច្ចយវារក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[២៣៦] ចេតសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចេតសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចេតសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អព្យាកតោ ច អចេតសិកោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អចេតសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ចេតសិកំ អព្យាកតញ្ច អចេតសិកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[២៣៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ វិបាកេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២៣៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ សព្វត្ថ កាតព្វំ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ

បញ្ហាវារៈ

(២៣៦) អព្យាកតធម្ម ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម្ម មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម្ម ជាចេតសិកក្តី អព្យាកតធម្ម មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម្ម មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។ អព្យាកតធម្ម ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាចេតសិកផង នូវអព្យាកតធម្ម មិនមែនជាចេតសិកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។

(២៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ។

(២៣៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក៏ដូចនឹងអស់ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មាននយៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មាននយៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាននយៈ ១

ឆ ឈានេ ឆ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ឆ ។ បេ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[២៣៥] អទុក្ខមសុខាយ អព្យាកតោ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ សហជាតាធិបតិ អនន្តរេ ចត្តារិ ។ បេ ។ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ បញ្ច វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ចត្តារិ ។ បេ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បេ ។

សហជាតវារៈ ជាអាទិដើម បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៣៥] អព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[២៣៦] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ចូលទៅសហជាតាធិបតិ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។

ចប់ វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១៣៧) ចិត្តសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៣៩) ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៤១) ចិត្តសម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១៣៧) កុសលធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៣៩) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៤១) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត កើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ចិត្តវិប្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦២) ហេតុមួយ ជា អារម្មណៈ ទីណា អធិបតិយៈ បច្ច័យ អនន្តរ ឧបនិស្សយ បុរេជាត បច្ឆាជាត អាសេវន បច្ច័យ កម្ម ជា វិបាក ជា អវិគត ជា ។

(៦៦៣) នហេតុ ជា នអារម្មណ ទីណា នអធិបតិយៈ ជា ។ល។ នបុរេជាត ។ល។ នកម្ម ក្នុង នវិបាក បច្ច័យ នអាហារ បច្ច័យ ន-ឥន្ទ្រិយ បច្ច័យ នឈាន ក្នុង នមគ្គ ជា នសម្ប-យុត្ត ទីណា នវិប្បយុត្ត ក្នុង ។ល។

សហជាតវារៈ ក៏ដូច្នោះ ។

បច្ចយវារៈ

(៦៦៤) ចិត្តសម្បយុត្ត អព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ ចិត្តសម្បយុត្តខន្ធ អព្យាកតខន្ធ ខន្ធ៣ ហេតុប្ប-ច្ច័យ ឧប្បាទ ទីណា ។

(៦៦៥) ចិត្តសម្បយុត្ត អព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ ចិត្តសម្បយុត្តខន្ធ អព្យាកតខន្ធ ខន្ធ៣ អារម្មណ-ប្បច្ច័យ ឧប្បាទ ។ ចិត្តវិប្បយុត្ត អព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ ចិត្តសម្បយុត្តខន្ធ អព្យាកតខន្ធ ខន្ធ៣ ...

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៦៦៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ល។ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ល។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។ល។

សហជាតវារៈ ជាវារៈដ៏ស្មើ បច្ចយវារៈ សម្បយុត្តវារៈក៏ដូចគ្នា ។

បញ្ហាវារៈ

(៦៦៨) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៦៦៩) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ចត្តារិ អារម្មណាធិបតិ អនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ច និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ បច្ឆាជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ច ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។បេ។

ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៦៦៧] ចិត្តសំសដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណាធិបតិ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។

ចប់ ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៦៧] កុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារោ

(៦៥៩) ចិត្តសំសដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៦០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បច្ចយវារោ

(៦៦១) ចិត្តសំសដ្ឋំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នចិត្តសំសដ្ឋំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នចិត្តសំសដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ អព្យាកតញ្ច នចិត្តសំសដ្ឋំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៦៦២) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៥៩) អកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈ បច្ចយវារៈ មានវារៈ ១ ។

បច្ចយវារៈ

(៦៦១) អព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

យថា ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៥៣) ចិត្តសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច កុសលំ នោចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៥៤) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

(វារៈនេះ) ដូចគ្នានឹងចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤៥៣) កុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្តក្តី កុសលធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៨៣) អធិបតិយា បញ្ច បុរេជាតេ បញ្ច ។បេ។ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ ។បេ។ វិប្បយុត្តេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(៤៨៦) ចិត្តសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ចិត្តសម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៨៧) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ បញ្ច ។បេ។ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ បញ្ច ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច ។បេ។

បដិច្ចវារោ

(៤៨៨) ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៤៨៣] គឺធម៌ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺធម៌ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ គឺធម៌ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺធម៌ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។បេ។ គឺធម៌ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូចគ្នា ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៨៦] កុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៧] គឺធម៌ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺធម៌ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺធម៌ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺធម៌ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺធម៌ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺធម៌ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ គឺធម៌ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺធម៌ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺធម៌ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺធម៌ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺធម៌ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺធម៌ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺធម៌ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺធម៌ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺធម៌ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។

បដិច្ចវារៈ

[៤៨៨] អកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អកុសលញ្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៥៩] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

[៦៦០] ចិត្តសមុដ្ឋានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អព្យាកតញ្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦៦១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា បញ្ច សព្វត្ថ នវ បុរេជាតេ បញ្ច អាសេវនេ បញ្ច ។បេ។ អវិគតេ នវ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ កើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ កើតឡើងដោយចិត្តផង នូវអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងដោយចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(បណ្ឌិត គប្បីសំដែងអកុសល) ឲ្យដូចជាកុសលត្រិក ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៦០] អព្យាកតធម៌ កើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ កើតឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ កើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ កើតឡើងដោយចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងដោយចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។ បេ ។ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ទ្វេ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ ទ្វេ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦៦៧] ចិត្តសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៦៨] ចិត្តសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៦៧] អព្យាកតធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៨] អព្យាកតធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ការាហារោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ច កពឡីការោ អាហារោ ឥមស្ស កាយស្ស ។ ឥន្ទ្រិយេ ៣ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ ឯតំ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ បញ្ច វិប្បយុត្តេ ៣ អត្ថិយា ៣ នត្ថិយា ៣ វិគតេ ៣ អវិគតេ ៣ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
មម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ
បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសហភូទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៦៥៦) ចិត្តសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ កុសលោ ច នោចិត្តសហភូ កុសលោ ច ធម្មា

គឺអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ដូចនេះចិត្តសមុដ្ឋានធម្មជា (ជាបច្ច័យ) នៃនោចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ គឺកពឡិង្ការាហារ ឧបត្ថម្ភកាយនេះ (នោចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ (ជាបច្ច័យ) នៃចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ គឺកពឡិង្ការាហារ ឧបត្ថម្ភកាយ ធ្វើកនិយដដែល គឺកពឡិង្ការាហារ ឧបត្ថម្ភ ។ គឺឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ដូចនេះរូបជីវិតិន្ទ្រិយ មានវារៈ ៤ គឺឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

អនុលោមក្ដី បច្ចនីយក្ដី អនុលោមបច្ចនីយក្ដី បច្ចនីយានុលោមក្ដី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកពោលហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គួររាប់ (វារៈ) យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសហភូទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៦៥៦) កុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ កុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ កុសលធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ កុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្តក្ដី កុសលធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្តក្ដី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នោចិត្តសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ កុសលញ្ច នោចិត្តសម្បយុត្តំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៦៧) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។បេ។ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(២៦៨) ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ(១) ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលញ្ច នោចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

១ ម. កុសលំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៦៨) អកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្តផង នូវអកុសលធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(២៣០) ចិត្តសហភុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា (តីណិ) ។ នចិត្តសហភុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នចិត្តសហភូ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣១) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

យថា ចេតសិកទុកម្ហា តីណិ គមនា

ឯវំ កាតព្វំ តីណិ គមនា ឥមានិ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

ចិត្តសហភូទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(២៣២) ចិត្តានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[២២៩] គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[២៣០] អព្យាកតធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣១] គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

ដំណើរវារៈ៣ យ៉ាងណា មានក្នុងចេតសិកទុកៈ យ៉ាងណា

ដំណើរវារៈទាំង៣ នេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ ចិត្តសហភូទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៣២] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

នោចិត្តានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តានុបរិវត្តិំ កុសលញ្ច នោចិត្តានុបរិវត្តិំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៣) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(៦៧៤) ចិត្តានុបរិវត្តិំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តានុបរិវត្តិំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តានុបរិវត្តិំ អកុសលញ្ច នោចិត្តានុបរិវត្តិំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៥) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូច្នេះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៧៤) អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តផង នូវអកុសលធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដូច្នេះ ។

បដិច្ចវារោ

[២៧២] ចិត្តានុបរិវត្តិ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តិ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២៧៣] ហេតុយា ៨ អារម្មណេ ៨ អវិគតេ ៨ ។

យថា ចេតសិកទុកកុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[២៧៤] ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

បដិច្ចវារៈ

[២៧២] អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

(ទុកនេះ) ដូចគ្នានឹងចេតសិកទុកដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧៤] កុសលធម៌ ប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្តក្តី កុសលធម៌ មិនប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបព្រមទាំងកើតឡើងដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលញ្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

យថា មហន្តរទុកេ ចេតសិកទុកកុសល-
ត្តិកសទិសំ កាតព្វំ បញ្ហា ។
សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(២៨០) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អកុសលញ្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

បញ្ហាគឺវារៈគប្បីធ្វើ (បណ្ឌិត គប្បីសំដែង) ឲ្យដូចគ្នានឹង
ចេតសិកទុកកុសលត្តិកៈ ក្នុងមហន្តរទុកដូច្នោះ ។
សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះ ។

បដិច្ចវារៈ

(២៨០) អកុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អកុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្តផង នូវអកុសលធម៌ មិនច្រឡំច្របល់គ្នាកើតឡើងដោយចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ចេតសិកទុកកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

[២៨២] ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អព្យាកតញ្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[២៨៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។ បេ ។ បុរេជាតេ បញ្ច អាសេវនេ បញ្ច កម្មេ នវ ។ បេ ។ អវិគតេ នវ ។

[២៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(ទុកនេះ) ដូចគ្នានឹងចេតសិកទុកកុសលត្តិកដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[២៨២] អព្យាកតធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្តផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(២៩៤) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ ។ល។ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ចត្តារិ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ទ្វេ នមគ្គេ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(២៩៥) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៩៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ សហជាតាធិបតិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ

(២៩៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ល។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៩៥) អព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំនឹងចិត្តផងតាំងឡើងអំពីចិត្តផង ជាបច្ច័យនៃអព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំនឹងចិត្តផងតាំងឡើងអំពីចិត្តផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ដល់សហជាតាធិបតិ ក្នុងវារៈទាំង ៦ នោះ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ឆ អវិគតេ ឆ ។

(២៨៧) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ឆ ។

(២៨៨) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(២៨៩) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(២៩០) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(២៨៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(២៨៨) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណនាហើយ យ៉ាងណា (វារៈនេះ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(២៩០) កុសលធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំ មិនតាំងឡើង មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ កុសលញ្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩១) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(២៩២) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ អកុសលញ្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៣) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំមិនតាំងឡើងមិនកើតជាមួយនឹងចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្ដារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(២៩២) អកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំមិនតាំងឡើងមិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្តផង នូវអកុសលធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំមិនតាំងឡើងមិនកើតជាមួយនឹងចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(៤៩៤) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកអព្យាកតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកអព្យាកតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៩៦) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤៩៤) អព្យាកតធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(សង្ខេប) ប្រយោគក្នុងចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកអព្យាកតត្តិកៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកអព្យាកតត្តិកៈ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤៩៦) កុសលធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំមិនតាំងឡើងមិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ កុសលញ្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៩៧) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(២៩៨) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៩៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(៣០០) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តផង នូវកុសលធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំមិនតាំងឡើងមិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(២៩៨) អកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣០០) អព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកម្បិ អជ្ឈត្តិកទុកសទិសំ ។
សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣០២] អជ្ឈត្តិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពាហិរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពាហិរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពាហិរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ កុសលោ ច ពាហិរោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អជ្ឈត្តិកំ កុសលញ្ច ពាហិរំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០៣] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា បញ្ច ។

[៣០១] គឺហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

(ទុកនេះ) ត្រូវហៅលក្ខណៈនៃចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកដូចអជ្ឈត្តិកទុក ។
សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីចែកឲ្យពិស្តារចុះ ។
ចប់ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣០២] កុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្នុង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ខាងក្នុងក្តី កុសលធម៌ ខាងក្រៅក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្នុងផង នូវកុសលធម៌ ខាងក្រៅផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៣] គឺហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

[៣១៦] អជ្ឈត្តិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពាហិរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ពាហិរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ពាហិរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ អកុសលោ ច ពាហិរោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អជ្ឈត្តិកំ អកុសលញ្ច ពាហិរំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣១៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា បញ្ច ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(ទុកមូល) ប្រែកាលគួរនឹងចិត្តទុកដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣១៦] អកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាខាងក្នុង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ អកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាខាងក្នុងក្តី អកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅក្តី អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ អកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាខាងក្នុងផង នូវអកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១

[៣១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(ទុកមូល) ប្រែកាលគួរនឹងចិត្តទុកដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បដិច្ចវារោ

(១០៦) អជ្ឈត្តិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ពាហិរំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អជ្ឈត្តិកំ អព្យាកតញ្ច ពាហិរំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១០៧) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។បេ។ អញ្ញមញ្ញេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ អវិគតេ នវ ។

(១០៨) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអធិបតិយា នវ ។បេ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ នវ នមគ្គេ នវ នសម្បយុត្តេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

(១០៦) អព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្នុងផង នូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(១០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។បេ។ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(១០៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី លោកបណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[៣០៩] ពាហិរោ អព្យាកតោ ធម្មោ ពាហិរស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អជ្ឈត្តិកោ ពាហិរស្ស ឯកំ សហជាតាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ចត្តារិ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ បច្ឆាជាតេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ ។ ពាហិរោ អព្យាកតោ ធម្មោ ពាហិរស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ តិណ្ណន្នំ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ ។បេ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣០៩] អព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[៣១០] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺ សហជាតាធិបតិ (ជាបច្ច័យ) នៃពាហិរធម៌ ក្នុងអារម្មណាធិបតិ ឬជាទីក្រោយ ... ជាគតិមួយ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ ៣ ... ជាគតិមួយ ។ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺ អារម្មណបុរេជាត ១ វត្ថុបុរេជាត ១ ក្នុងបច្ឆាជាតបច្ច័យមានវារៈ៤ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ អព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ដោយកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ៤ បណ្ដាអាហារ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ទាំង៣ (គឺ កុសលធម៌ អកុសលធម៌ និងអព្យាកតធម៌) ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ទាំង ៣ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ល។

ចប់ អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទាទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣១១] នោឧបាទា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣១២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៣១៣] នោឧបាទា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣១៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៣១៥] ឧបាទា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោឧបាទា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឧបាទា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ឧបាទាទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣១១] កុសលធម៌ ជានោឧបាទា អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានោឧបាទា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈ១ ត្រង់ ១ មុខ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣១៣] អកុសលធម៌ ជានោឧបាទា អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានោឧបាទា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈ១ ត្រង់ ១ មុខ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣១៥] អព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

(នោឧបាទា) អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា អព្យាកតោ ច នោឧបាទា អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ឧបាទា អព្យាកតញ្ច នោឧបាទា អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣០៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ តីណិ ។បេ។ អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ។បេ។ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

(៣០៧) នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច ។បេ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នអាហារេ តីណិ នឥន្ទ្រិយេ តីណិ នឈានេ តីណិ នមគ្គេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៣០៨) នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ នោឧបាទា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទារូបក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទារូបក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនឧបាទារូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនឧបាទា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាឧបាទារូបផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនឧបាទារូបផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។បេ។ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។បេ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៣០៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣០៨) អព្យាកតធម៌ មិនមែនឧបាទារូប ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនឧបាទារូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣១៩) ឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ នោឧបាទា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ នោឧបាទា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទ្វេ ។

(៣២០) នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ នោឧបាទា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ បឋមេ ទ្វេបិ អធិបតី ទ្វីសុ សហជាតាធិបតិ ។

(៣២១) អនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ។

(៣២២) ឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ នោឧបាទា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោឧបាទា អព្យាកតោ ធម្មោ នោឧបាទា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទ្វេ ។

(៣២៣) បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ ឆ ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈានេ តីណិ

(៣១៩) អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។

(៣២០) អព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបឋមវារៈ មានអធិបតីពីរ ក្នុងវារៈពីរ មានសហជាតាធិបតី ។

(៣២១) ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣២២) អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជានោឧបាទា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។

(៣២៣) ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នមគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អវិគតេ ចត្តារិ ។

ឧប្បាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧប្បាទិន្នទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៦៤) អនុប្បាទិន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុប្បាទិន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ ឯកំ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយំ

(៣៦៦) អនុប្បាទិន្នំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុប្បាទិន្នោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៧) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ ។

ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

ចប់ ឧប្បាទិន្នទុក ។

ឧប្បាទិន្នទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៦៤) កុសលធម៌ ដែលកម្ម (ប្រកបដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិ) មិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលកម្ម (ប្រកបដោយតណ្ហានិងទិដ្ឋិ) មិនកាន់យកហើយ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្ដី ក្នុងបច្ចយវារៈក្ដី សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

(ពិស្តារ) គ្រប់វារៈទាំងអស់ គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ។

បច្ចនីយៈ

(៣៦៦) អកុសលធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៤៨) ឧបាទិន្នំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អនុបាទិន្នំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ឧបាទិន្នំ អព្យាកតញ្ច អនុបាទិន្នំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឧបាទិន្នេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

(៣៤៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឯកំ ។បេ។ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

(៣៥០) នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិបតិយា បញ្ច ។បេ។ នបុរេជាតេ

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៤៨) អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យនូវខន្ធ ដែលកម្មកាន់យកហើយផង នូវមហាភូតផង ។

(៣៤៩) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។បេ។ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣៥០) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ

ចត្តារិ កម្មេ ឯកំ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ ទ្វេ មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារំ និដ្ឋិតំ ។

បញ្ហាវារោ

[៣៣៧] ឧបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អនុបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៨] ហេតុយា ចត្តារិ ។ អារម្មណេ ចត្តារិ ឧបាទិន្នមូលកេ ទ្វេ អនុបាទិន្នមូលកេ ទ្វេ ។ អនុបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ឯកំ ។ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។

មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈជាដើម [illegible] ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៣៧) អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបាទិន្នមូលកៈ មានវារៈ ២ ក្នុងអនុបាទិន្នមូលកៈ មានវារៈ ២ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតី និងសហជាតាធិបតី មានវារៈ ១ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៣៣] ឧបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧបាទិន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ទ្វេ បញ្ហា ។ អនុបាទិន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនុបាទិន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ អារម្មណបុរេជាតំយេវ ។ ឃដនា ទ្វេ អារម្មណបុរេជាតម្បិ វត្ថុបុរេជាតម្បិ ។ ៣ ។

[៣៣៤] បច្ឆាជាតេ ២ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ៤ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ៥ អត្ថិយា ៥ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ៥ ។បេ។

[៣៣៥] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៣៣៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៣៣៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

មហន្តរទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣៣] អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មកាន់យកហើយ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត មានបញ្ហា ២ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកម្មមិនកាន់យកហើយ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺជាអារម្មណបុរេជាតតែម្យ៉ាង ១ ឃដនា ២ បានដល់អារម្មណបុរេជាតផង វត្ថុបុរេជាតផង ១ មានវារៈ ៣ ។

[៣៣៤] ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។

[៣៣៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៣៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ មហន្តរទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទានទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[ការ ៨] នោឧបាទានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[ការ ៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[ការ ១០] ឧបាទានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឧបាទានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឧបាទានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ អកុសលោ ច នោឧបាទានោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នោឧបាទានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ឧបាទានញ្ច អកុសលំ នោឧបាទានញ្ច អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ឧបាទានទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[ការ ៨] កុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[ការ ៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[ការ ១០] អកុសលធម៌ ជាឧបាទាន (សហគតដោយលោភ) អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាឧបាទាននិង អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាននិង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទាននិង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៣៦១] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៣៦២] នោឧបាទានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

[៣៦៣] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ ។ បេ ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៣៦៤] ឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧបា-ទានស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។

[៣៦៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។ អធិប-តិយា ទ្វេ អនន្តរសមនន្តរេ តីណិ សហជា-តសទិសំ ។ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ ។ បេ ។ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ

[៣៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៣៦២] អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក៏បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣៦៤] អកុសលធម៌ ជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអនន្តរសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ដូចគ្នានឹងសហជាតវារៈ ។ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣

នោឧបាទានអព្យាកតេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ ។

(៣៦៦) នោឧបាទានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ឧបាទានទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៦៨) ឧបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[illegible] លោកិយទុកកុសលសទិសំ ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មិនមែនឧបាទានអព្យាកតៈ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣៦៦) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ ឧបាទានទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៦៨) កុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(សង្ខេប) ប្រហែលគ្នានឹងលោកិយទុកកុសល ដែរ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩០) ឧបាទានិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩១) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩២) ឧបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ អព្យាកតោ ច អនុបាទានិយោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩០) អកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩១) គឺក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩២) អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ឧបាទានិយំ អព្យាកតញ្ច អនុបាទានិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៣) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច ។

លោកិយលោកុត្តរទុកអព្យាកតសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៩៤) ឧបាទានវិប្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩៦) ឧបាទានសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

(សង្ខេប) ប្រហែលគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកអព្យាកតវារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៤) កុសលធម៌ ប្រាសចាកឧបាទាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែ១វារៈ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៦) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទាន ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៥៧) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ សព្វត្ថ ៩ អវិគតេ ៩ ។

(៣៥៨) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៩ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ៩ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(៣៥៩) ឧបាទានសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៦០) ហេតុយា ៣ អារម្មណេ ៩ ។ អធិបតិយា ៩ ឧបាទានសម្បយុត្តមូលកេ តីណិ សហជាតាធិបតិ ឧបាទានវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។ អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រាសចាកឧបាទាន អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទាន អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានផង នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៥៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈជាដើម បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៥៩) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបាទានសម្បយុត្តមូលកៈ មានវារៈ ៣ ត្រង់សហជាតាធិបតិ ក្នុងឧបាទានវិប្បយុត្ត មានវារៈ ១ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

និស្សយេ ៦ ឧបនិស្សយេ ៩ អាសេវនេ ៩ កម្មេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ៦ អត្ថិយា ៦ នត្ថិយា ៩ វិគតេ ៩ អវិគតេ ៦ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៦១) ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានុបាទានិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៦៣) ឧបាទានិយញ្ចេវ នោ ច ឧបាទានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៦១) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែ១វារៈ ។

ចប់ ឧបាទានសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទានុបាទានិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៦៣) កុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បច្ចនីយំ

(៣៦៥) ទុក្ខាបដិបទញ្ចេវ ទន្ធាភិញ្ញញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាបដិបទោ ចេវ ទន្ធាភិញ្ញោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ ទុក្ខាបដិបទញ្ចេវ ខិប្បាភិញ្ញញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាបដិបទោ ចេវ ខិប្បាភិញ្ញោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ ទុក្ខាបដិបទញ្ចេវ ទន្ធាភិញ្ញញ្ច អកុសលញ្ច ទុក្ខាបដិបទញ្ចេវ ខិប្បាភិញ្ញញ្ច អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាបដិបទោ ចេវ ទន្ធាភិញ្ញោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៣៦៦) នហេតុយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

ឯវំ គណេតព្វំ ទុក្ខាបដិបទទុកំ អកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៣៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

បច្ចនីយៈ

(៣៦៥) អកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាទន្ធាភិញ្ញផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាទន្ធាភិញ្ញផង កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាខិប្បាភិញ្ញផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាខិប្បាភិញ្ញផង កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាទន្ធាភិញ្ញផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាទន្ធាភិញ្ញផង នូវអកុសលធម៌ ជាទុក្ខាបដិបទផង ជាខិប្បាភិញ្ញផង កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៣៦៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បណ្ឌិតគប្បីរាប់ទុក្ខាបដិបទទុក ដូចអកុសលដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកឲ្យពិស្តារដូច្នេះ ។

បដិច្ចវារោ

[៣២៧] ឧបាទានិយញ្ចេវ នោ ច ឧបាទានំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានិយោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣២៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ឧបាទានុបាទានិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣២៩] ឧបាទានញ្ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ចេវ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច ឧបាទានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច ឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣២៧] អព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ ឧបាទានុបាទានិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទានឧបាទានសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣២៩] អកុសលធម៌ ជាឧបាទានផង ប្រកបដោយឧបាទានផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទានផង ប្រកបដោយឧបាទានផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច អកុសលញ្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច ឧបាទានិយោ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៣៨០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ វិបាកេ ឯក អវិគតេ នវ ។

សំខិត្តំ ឧបាទានទុកអកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ នវ ។

ឧបាទានសម្បយុត្តឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៨១] ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ឧបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ឧបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ អនុបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ អនុបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

អកុសលធម៌ ជាឧបាទានធម៌ផង ប្រកបដោយឧបាទានផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទានធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានផង នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបាទានផង មិនមែនជាឧបាទានផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ដំណើរនេះ ប្រៀបធៀបគ្នានឹងឧបាទានទុកអកុសលដែរ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងនេះ ក្នុងសហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី មានវារៈ ៩ ។

ចប់ ឧបាទានសម្បយុត្តឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទានវិប្បយុត្តឧបាទានិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣៨១] កុសលធម៌ ប្រាសចាកឧបាទាន តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកឧបាទាន តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកឧបាទាន ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកឧបាទាន ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

លោកិយំ លោកុត្តរទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩៣) ទុក្ខវិប្បយុត្តំ ទុក្ខវេទនិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខវិប្បយុត្តោ ទុក្ខវេទនិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩៤) ទុក្ខវិប្បយុត្តំ ទុក្ខវេទនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខវិប្បយុត្តោ ទុក្ខវេទនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុក្ខវិប្បយុត្តំ អទុក្ខវេទនិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខវិប្បយុត្តោ អទុក្ខវេទនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ទុក្ខវិប្បយុត្តំ ទុក្ខវេទនិយំ អព្យាកតញ្ច ទុក្ខវិប្បយុត្តំ អទុក្ខវេទនិយំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខវិប្បយុត្តោ ទុក្ខវេទនិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(សង្ខេប) ប្រៀបដោយលោកិយលោកុត្តរទុក កុសលត្តិកៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៣) អកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានតែ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៤) អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនាផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកទុក្ខវេទនា ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខវេទនាផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា បញ្ច ។

[illegible] ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៨០) នោកិលេសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

(៣៨១) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៨២) កិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៣៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន វារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(វារៈនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងសេចក្ដីពិស្ដារក្នុងកុសលត្តិកនោះដែរ ។

សហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារចុះ ។

ចប់ កិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ ។

កិលេសទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៨០) កុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ មិនមែនជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន វារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី មានតែវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៨២) អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

នោកិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ កិលេសំ អកុសលញ្ច នោកិលេសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៧៩) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ អវិគតេ នវ ។

[៣៨០] កិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆំ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ នោកិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ កិលេសំ អកុសលញ្ច នោកិលេសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា

អកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេសផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(៣៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មាន ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន ៩ ។

(៣៨០) អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆា មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចៈ ។ អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេសផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ ច វិចិកិច្ឆញ្ច បដិច្ច វិចិ-កិច្ឆាសហគតោ មោហោ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច ឧទ្ធច្ចញ្ច បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[៣៩១] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា នវ បុរេជាតេ នវ បច្ឆាជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៣៩២] កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ កិលេសស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ ។ អធិបតិយា នវ ។ មជ្ឈេ តីណិ សហជាតាធិបតី ។ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ ។បេ។ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ ។

នឹងមោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆាផង នូវវិចិកិច្ឆាផង មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវឧទ្ធច្ចៈផង ។

[៣៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈដំដើម បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣៩២] អកុសលធម៌ ជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ក្នុងបទគណនា មានវារៈ ៣ ព្រមទាំងសហជាតាធិបតិ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៨៤) នោលោកិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោលោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៨៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៨៦) សង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៨៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៨៤) អព្យាក្រឹតធម៌ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអព្យាក្រឹតធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

សង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៨៦) កុសលធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដែលមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រៀបធៀបគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារោ

[៣៨៨] សង្កិលេសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៣៩០] សង្កិលេសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលេសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្កិលេសិកំ អព្យាកតញ្ច អសង្កិលេសិកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៩១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

បដិច្ចវារៈ

[៣៨៨] អកុសលធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី មានតែវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣៩០] អព្យាកតធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣៩២) អប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៩៣) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៩៤) អប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៩៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(វារៈទាំងឡាយ) ប្រាកដដូចលោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកៈដែរ ។

គឺបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈ បញ្ហាវារៈ

គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៩២) កុសលធម៌ ដែលមិនសប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈ បញ្ហាវារៈ មានតែវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៤) អកុសលធម៌ ដែលមិនសប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនសប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈ បញ្ហាវារៈ មានតែវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារោ

[៣៩៦] អសង្កិលិដ្ឋំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៩៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៩៨] កិលេសវិប្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៩៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៦) អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៩៧) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ សង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣៩៨) កុសលធម៌ ប្រាសចាកកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៩៩) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី មានតែវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារោ

(៦០៤) កិលេសសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦០៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

(៦០៦) កិលេសវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦០៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៦០៨) សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ ចេវ នោ ច កិលេសោ

បដិច្ចវារៈ

(៦០៤) កុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេស អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦០៦) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកកិលេស អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ កិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៦០៨) កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសផង អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង

អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០៩] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ បញ្ច ។

បដិច្ចវារោ

[៤១០] កិលេសញ្ចេវ សង្កិលេសិកញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលេសិកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ ចេវ នោ ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលេសិកញ្ច អកុសលញ្ច សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលេសិកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤១១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

កិលេសទុកអកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

មិនមែនជាកិលេសផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ៥ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤១០) អកុសលធម៌ ជាកិលេសផង ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេសផង ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាកិលេសផង ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេសផង ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង អកុសលធម៌ ត្រូវសេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(ទុកនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងកិលេសទុកអកុសលដែរ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារោ

[៦០៨] សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលេសិកោ ចេវ នោ ច កិលេសោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦០៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កិលេសសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៦១០] កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋោ ចេវ នោ ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច អកុសលញ្ច សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ សង្កិលិដ្ឋោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦០៨] អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសធម៌ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ កិលេសសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦១០] អកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសធម៌ ដែលសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសធម៌ ដែលសៅហ្មងផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសធម៌ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសធម៌ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសធម៌ ដែលសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសធម៌ ដែលសៅហ្មងផង នូវអកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសធម៌ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤០១) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ ។

កិលេសទុកអកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤០២) កិលេសញ្ចេវ កិលេសសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ កិលេសសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ ។ កិលេសសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ ។ កិលេសញ្ចេវ កិលេសសម្បយុត្តញ្ច អកុសលញ្ច កិលេសសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ចេវ កិលេសសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ ។

(៤០១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(ទុកនេះ) ប្រៀបធៀបគ្នានឹងកិលេសទុកអកុសលដែរ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី

បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ កិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ ។

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤០២) អកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសផង ប្រកបដោយកិលេសផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសផង ប្រកបដោយកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយកិលេសផង មិនមែនជាកិលេសផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយកិលេសផង មិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសផង ប្រកបដោយកិលេសផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលជាកិលេសផង ប្រកបដោយកិលេសផង នូវអកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយកិលេសផង មិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៣) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិ-
បតិយា នវ ។

កិលេសទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៦១៤) កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា ទ្វេ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

(ទុកៈ១៩) ប្រហែលគ្នានឹងកិលេសទុកកុសលត្តិកៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ កិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៦១៤) កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេសផងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេសផងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេសផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យកុសលធម៌ដែលប្រាសចាកកិលេសផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

(ទុកៈ១៩) ប្រហែលគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកៈ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៦៦] កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិលេសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ អព្យាកតញ្ច កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិលេសិកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៦៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

លោកិយលោកុត្តរទុកអព្យាកតសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បដិច្ចវារៈ

[៤៦៦] អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស ផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស ផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកកិលេស ផងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៤៦៧] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(ទុកនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកអព្យាកតៈដែរ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារនេះចុះ ។

ចប់ កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ

[៦១៨] ន ទស្សនេន បហាតព្វំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦២០] ទស្សនេន បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២១] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៦២២] ទស្សនេន បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកៈ

[៦១៨] កុសលធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១៩] គួរក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គួរក្នុងប្បច្ច័យទាំងអស់ គួរសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៦២០] អកុសលធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២១] គួរក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦២២] អកុសលធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវខន្ធទាំង ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២៣] ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ស-ហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ សម្ប-យុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦២៤] ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ន ទស្សនេន បហាតព្វស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦២៥] ហេតុយា ទ្វេ ។ អារម្មណេ តីណិ ទស្សនេ ឯកំ ភាវនាយ ទ្វេ ។ អធិបតិយា តីណិ ទស្សនមូលកំ(១) ឯកំ ភាវនាយ ទ្វេ អារម្មណា-ធិបតិ សហជាតាធិបតិ អារម្មណាធិបតិ ។ អនន្តរេ ទ្វេ ទស្សនមូលកំ ឯកំ ភាវនាយ ឯកំ ។ សម-នន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយេ តី-ណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ ។ បេ ។ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ ។ បេ ។

១ ម. ទស្សនេនមូលកំ ។

[៦២៣] គួរនិងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

គ្រប់ប្បច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៦២៤] អកុសលធម៌ ដែលគួរលះបង់ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលគួរលះបង់ដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនគួរលះបង់ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលមិនគួរលះបង់ដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២៥] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ គួរនិងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺទស្សនៈ មានវារៈ ១ គឺនទស្សនៈ មានវារៈ ២ ។ គួរនិងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ទស្សនមូលកៈ មានវារៈ ១ គឺនទស្សនៈ មានវារៈ ២ ព្រមទាំងអារម្មណាធិបតី សហជាតាធិបតី គឺតែអារម្មណា-ធិបតី ។ គួរនិងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ទស្សនមូលកៈ មានវារៈ ១ គឺនទស្សនៈ មានវារៈ ១ ។ គួរនិងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ គួរនិងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ គួរនិងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។

(៦៦២) នទស្សនេន បហាតព្វំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៦៣) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ

(៦៦៤) នភាវនាយ បហាតព្វំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៦៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦៦៦) ភាវនាយ បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៦២) អព្យាកតធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ នទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិក ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៦៤) កុសលធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយភាវនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦៦៦) អកុសលធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

ទុកប្បដ្ឋានេ ហេតុទុកអកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៣២) ហេតុវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣៣) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ទុកប្បដ្ឋានេ ហេតុទុកវេទនាត្តិកំ

(៤៣៤) ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៤៣១) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងទុកប្បដ្ឋានហេតុទុកអកុសលដែរ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកចុះ ។

(៤៣២) អព្យាកតធម៌ ដែលមិនត្រូវប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនត្រូវប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៤៣៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ ការចែកហេតុទុកកុសលត្តិកៈ ។

ទុកប្បដ្ឋានបករណ៍ ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

(៤៣៤) ធម៌ជាហេតុដែលប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ជាហេតុដែលប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៤៣៥) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦៣៦) ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលញ្ច នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៣៧) ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា តីណិ ។ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ ឈានេ ឯកំ ។

(៦៣៨) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ២ សព្វត្ថ ៤ អវិគតេ ៤ ។

(៦៣៦) អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈផង នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣៧) អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងឧបនិស្សយៈ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានៈ មានវារៈ ១ ។

(៦៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៣៩] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤០] ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។ បេ ។ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦៤១] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ ។ អធិបតិយា តីណិ ទស្សនេ ឯកំ នទស្សនេ ទ្វេ ។ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ទ្វេ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ

[៦៣៩] អកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក៏ដូចគ្នា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ។

[៦៤១] អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងទស្សនៈ មានវារៈ ១ ក្នុងនទស្សនៈ មានវារៈ ២ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤

កម្មេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ។ បេ ។ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា អដ្ឋ ។ បេ ។

(៦៦៣) ននទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ននទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ននទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

(៦៦៥) ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ បេ ។ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ។ បេ ។

(៦៦៣) អព្យាកតធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ ននទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(៦៦៥) អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

[៤៤៧] ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៤៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកអកុសលំ ឯវំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៤៩] ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៥០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៤៤៧] អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៨] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រៀបដូចនឹងទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកអកុសលដែរ ។

គឺបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៤៤៩] អព្យាកតធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥០] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គឺបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកំ

(៤៩១) សវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ កុសលោ ច អវិតក្កោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សវិតក្កញ្ច កុសលំ អវិតក្កញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩២) ហេតុយា ៥ អារម្មណេ ២ សព្វត្ថ ៥ អវិគតេ ៥ ។

(៤៩៣) នអធិបតិយា ៥ នបុរេជាតេ ៥ ។ បេ ។ នកម្មេ ៤ ។ បេ ។ នវិប្បយុត្តេ ៥ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៩១) កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង នូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៤៩៣) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ បេ ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ បេ ។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៤៨៤] សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ អវិតក្កស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស កុសលស្ស ច អវិតក្កស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ អវិតក្កស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៨៥] សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ អវិតក្កស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សវិតក្កោ កុសលោ ច អវិតក្កោ កុសលោ ច ធម្មា សវិតក្កស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៨៦] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ ។ អធិបតិយា នវ ហេដ្ឋា តីសុ សហជាតាធិបតិ អវិតក្កេ ឯកំ សហជាតាធិបតិ ។ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ ឆ ឧបនិស្សយេ នវ

[៤៨៤] កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង នៃកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៤៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ គឺវារៈ៣ ខាងក្រោម ជាសហជាតាធិបតិ ក្នុងអវិតក្កៈ មានវារៈ១ ចាត់ជាសហជាតាធិបតិ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩

អាសេវនេ ២ កម្មេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ៦ មគ្គេ ៦ អត្ថិយា ៦ នត្ថិយា ២ វិគតេ ២ អវិគតេ ៦ ។

(៦៥៧) នហេតុយា ២ នអារម្មណេ ២ ។

(៦៥៨) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៦៥៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ២ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស

ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦៦០) សវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ច អវិតក្កោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៦៥៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៥៨) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៥៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(ប១) នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៦៦០) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង អកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ កើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ សវិតក្កំ អកុសលញ្ច អវិតក្កំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦០) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៤៦១) សវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អវិតក្កំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ សវិតក្កំ អកុសលញ្ច អវិតក្កំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦២) នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នកម្មេ តីណិ ។បេ។ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៦៣) សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ក៏អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង នូវអកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមាន ២ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ។

(៤៦១) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ក៏អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង នូវអកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។បេ។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ។

សហជាតវារៈដោយន័យ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារដូច្នេះ ។

(៤៦៣) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។

(៦៦៥) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ ។ បេ ។ សហជាតេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ។ បេ ។ ឈានេ បញ្ច មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ទ្វេ ។

(៦៦៦) សវិតក្កំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សវិតក្កំ អព្យាកតញ្ច អវិតក្កំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៦៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៦៦៨) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នកម្មេ ឯកំ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ

(៦៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៦៦) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ វារៈ ២ ។

(៦៦៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ២ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦៦៩) សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ អវិតក្កស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧០) សវិតក្កោ អកុសលោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ ។ សព្វត្ថ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ៤ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ៤ អាហារេ ទ្វេ ។បេ។ ឈានេ ៤ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ២ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៦៦៩) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧០) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ល។ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៩២] នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ ។

[៤៩៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៤៩៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឆ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សរណទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកំ

[៤៩៥] សវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សវិតក្កំ កុសលញ្ច អវិតក្កំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៦] ហេតុយា ៥ អារម្មណេ ៥ អធិបតិយា ៥ ។

សវិតក្កទុកកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៤៧៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៤៧៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដូចបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈនោះចុះ ។

ចប់ សរណទុកកុសលត្តិកៈ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៧៩] កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈផង នូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(ទុកនេះ) ដូចគ្នានឹងសវិតក្កទុកកុសលវារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៤៩៧) សប្បីតិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អប្បីតិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សប្បីតិកំ អកុសលញ្ច អប្បីតិកំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៩៨) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៤៩៩) សប្បីតិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អប្បីតិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សប្បីតិកំ អព្យាកតញ្ច អប្បីតិកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៤៩៧) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៨) គឺហេតុប្បច្ច័យ មាន ៥ វារៈ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៥ វារៈ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មាន ៥ វារៈ ។

(ចប់) សប្បីតិកទុកកុសលត្តិក ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៤៩៩) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។

[៦៨០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សវិតក្កទុកអព្យាកតបទំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៦៨១] សវិតក្កោ អព្យាកតោ ធម្មោ សវិតក្កស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨២] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ ។ បេ ។ មគ្គេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៦៨៣] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៦៨៤] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៦៨៥] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វោ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកំ

[៦៨៦] សប្បីតិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សប្បីតិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៦៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រៀបដូចគ្នានឹងសវិតក្កទុកអព្យាកតបទដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៦៨១] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៨៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៨៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដូចបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈផងចុះ ។

ចប់ សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ

[៦៨៦] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា សប្បីតិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ កុសលោ ច អប្បីតិកោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បីតិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បីតិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សប្បីតិកំ កុសលញ្ច អប្បីតិកំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៨៧] ហេតុយា ៤ សព្វត្ថ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[២៨៨] នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤ នកម្មេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

[២៨៩] សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ សប្បីតិកស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ អប្បីតិកស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង កុសលធម៌ មិនមានបីតិផង អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវកុសលធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[២៨៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[២៨៩] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ កុសលធម៌ មិនមានបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៤] សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ សប្បីតិកស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៨៥] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ចត្តារិ សហជាតញ្ញមញ្ញេ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ ២ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ៤ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ២ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ ២ ។

[៤៨៦] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៤៨៧] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៤៨៨] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៨៩] សប្បីតិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តិណ្ណំ ។ សប្បីតិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ អកុសលោ ធម្មោ

[៤៩០] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

[៤៩១] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៩ គឺ មានវារៈ៤ ប្រាកដដល់សហជាតាធិបតី ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៤៩២] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៤៩៣] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៤៩៤] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ដូចក្នុងកុសលត្តិកដែរ ។

[៤៩៥] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ សប្បីតិកំ អកុសលញ្ច អប្បីតិកំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៦) ហេតុយា ៦ អារម្មណេ ៦ អវិគតេ ៦ ។

កុសលសទិសំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៤៩៧) សប្បីតិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បីតិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សប្បីតិកំ អព្យាកតញ្ច អប្បីតិកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៩៨) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ បុរេជាតេ ៤ អាសេវនេ ៦ អវិគតេ ៩ ។

(៤៩៩) នហេតុយា ៩ នអារម្មណេ ៣ នអធិបតិយា ៩ ។ បេ ។ នកម្មេ ៤ នវិបាកេ ៩

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(អកុសលនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងកុសលដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីចែកឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៤៩៧) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤៩៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៨១០) សប្បីតិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បីតិកស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨១១) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ ។បេ។ សព្វត្ថ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ទ្វេ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា ទ្វេ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកំ

(៨១២) បីតិសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... កុសលសទិសំ អកុសលសទិសំ អព្យាកតសទិសំ សប្បីតិកទុកសទិសំ ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈជាដើម បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារដឹងចុះ ។

(៨១០) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

(៨១២) ពាក្យថា នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ... កុសលត្តិកៈ អកុសលត្តិកៈ អព្យាកតត្តិកៈ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បីតិកទុកៈដែរ ។

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកំ

[៥០៣] សុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... កុសលប្បំ អកុសលប្បំ អព្យាកតប្បំ សព្វត្ថក-ទុកសទិសំ ។ ... អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... បច្ចនីយេ នហេតុយា ឯកំ ។ ... អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ... បច្ចនីយេ នហេតុយា ៤ ។ បេ ។ នឈានេ ឆ [illegible] ។ បច្ចនីយេ បញ្ហាវារេ កុសលាកុសល វិប្បយុត្តេ ឈានេ ៦ បញ្ហាវារេ អព្យាកតេ ៥ ។

ទុក្ខសហគតទុកកុសលត្តិកំ

[៥០៤] ទុក្ខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៦ សព្វត្ថកទុកសទិសំ ។ ទុក្ខាទិ [illegible] ទុក្ខា ។ បច្ចនីយេ នហេតុយា ៤ នឈានេ ៦ ។

[៥០៥] ទុក្ខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ... ៦ ។

[៥០៦] ទុក្ខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ នទុក្ខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

[៥០៣] អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយសុខ ... កុសលត្តិកៈ អកុសលត្តិកៈ អព្យាកតត្តិកៈ ប្រហែលគ្នានឹងសព្វត្ថកទុកៈដែរ ។ ... អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ... ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ចនីយៈ មានវារៈ ១ ។ ... អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ... ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ចនីយៈ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ វារៈ ៦ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ [illegible] ។

ក្នុងបច្ចនីយៈ ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលាកុសល ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងអព្យាកតៈ មានវារៈ ៥ ។

ទុក្ខសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

[៥០៤] អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខ ... មានវារៈ ៦ ប្រហែលគ្នានឹងសព្វត្ថកទុកៈដែរ ។ ការរាប់ ទុក្ខា មាន ដល់នូវ [illegible] ១ គ្នា ។

ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ចនីយៈ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៥០៥] អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខ ... មានវារៈ ៦ ។

[៥០៦] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលញ្ច នឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៥០៧) នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា នវ ។

ឯវំ សព្វត្ថ អកុសលំ វិត្ថារេតព្វំ សព្វត្ថិកទុកសទិសំ ។

(៥០៨) ឧបេក្ខាសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ... នវ បញ្ហា សព្វត្ថិកទុកអព្យាកតសទិសំ ។

(៥០៩) បញ្ហាវារេ កុសលាកុសលេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ ឆ អព្យាកតេ នវ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកំ

(៥១០) កាមាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កាមាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នកាមាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកាមាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥១១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខាផង នូវអកុសលធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥០៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អកុសល ក្នុងទីទាំងពួង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះឯង (ទុកនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងសព្វត្ថិកទុកដែរ ។

(៥០៨) ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ប្រស្នា ៩ ប្រហែលគ្នានឹងសព្វត្ថិកទុកអព្យាកតដែរ ។

(៥០៩) ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលាកុសល ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអព្យាកតៈ មានវារៈ ៩ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

(៥១០) កុសលធម៌ ជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៤០២] អវិគតេ ទ្វេ ។ បេ ។ សម្បយុត្តេ ទ្វេ ។ បេ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤០៣] អារម្មណារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ អារម្មណារម្មណស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ ។ អធិបតិយា តីណិ អារម្មណាធិបតិ ឯកំ សហជាតាធិបតិ ទ្វេ ។ អនន្តរេ តីណិ អារម្មណាធិបតិ ទ្វេ សហជាតាធិបតិ ឯកំ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ ។ បេ ។ អត្ថិយា តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៤០៥] អារម្មណារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អារម្មណារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤០៦] គួរនាំអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ គួរនាំសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។

សហជាតវារៈជាដើម បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៤០៧] កុសលធម៌ ជាអារម្មណារម្មណៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអារម្មណារម្មណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០៨] គួរនាំហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនាំអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ គួរនាំអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺ គួរនាំអារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ១ គួរនាំសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ២ ។ គួរនាំអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺ គួរនាំអារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ២ គួរនាំសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ១ ។ បេ ។ គួរនាំឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គួរនាំអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនាំកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនាំអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ គួរនាំអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនាំអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៤០៩] អកុសលធម៌ ជាអារម្មណារម្មណៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាអារម្មណារម្មណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១០] គួរនាំហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនាំអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនាំអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គួរនាំបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈតែ ១ ។

(៥៦៧) អហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៨) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ចត្តារិ ។បេ។ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(៥៦៩) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ចត្តារិ ។បេ។ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ចត្តារិ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥៧០) អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ អហេតុកស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៦៧) អព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។បេ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៥៦៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។បេ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈដូចគ្នា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៥៧០) អព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។ អធិបតិយា ចត្តារិ កាមាវចរេ បតិ នកាមាវចរេ តីណិ កាមាវចរេ សហជាតាធិបតិយេ ។ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ ។ បេ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ

[៤៦២] រូបាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នរូបាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៣] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

[៤៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺ ក្នុងកាមាវចរៈ មានវារៈ ១ ក្នុងនកាមាវចរៈ មានវារៈ ៣ ក្នុងកាមាវចរៈ មានតែសហជាតាធិបតី ម្យ៉ាង ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។

ចប់ កាមាវចរទុកកុសលត្តិកៈ ។

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៦២] កុសលធម៌ ជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ កុសលធម៌ ជារូបាវចរៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ កុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

(៤៦៤) ឧបនិស្សយេ ទ្វេ ។ បេ ។ ឧបាទានទុកំ
បរិតំ ឧបាទានគោច្ឆកំ បរិតំ ឧបាទិន្នុបាទានិយ បរិតំ ។

សមាជាតគោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ ។

(៤៦៥) រូបាវចរោ ធម្មោ រូបាវចរស្ស
កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៦៦) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ ។ អធិ-
បតិយា តីណិ រូបាវចរោ ធម្មោ សហជាតាធិបតិយា
អរូបាវចរ ទ្វេ ។ អនន្តរេ តីណិ រូបាវចរ បដិ
អរូបាវចរេ ទ្វេ ។ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ ទ្វេ
។ បេ ។ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ តីណិ កម្មេ
ទ្វេ ។ បេ ។ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា តីណិ ។ បេ ។

(៤៦៧) នរូបាវចរោ អកុសលោ ធម្មោ នរូ-
បាវចរោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។
សង្ខិត្តំ បវត្តំ ។

(៤៦៨) រូបាវចរោ អព្យាកតោ ធម្មោ រូបាវចរោ
អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៦៦) ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បេ ។ ក្នុងវិប្បយុ-
ត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគ-
តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី គប្បីធ្វើឲ្យពិស្ដារចុះ ។

(៤៦៧) កុសលធម្ម ជាប្រត្យាវារៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម្ម ជា
ប្រត្យាវារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៦ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺ ក្នុងប្រត្យាវារៈ មានវារៈ ២
គួរធ្វើសហជាតាធិបតិឲ្យមាន ក្នុងអនុប្បាវារៈ មានវារៈ ៦ ។ ក្នុង
អនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺ ក្នុងប្រត្យាវារៈ មានវារៈ ២ ក្នុងប្រត្យាវារៈ
មានវារៈ ៦ ។ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជា-
តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បេ ។ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៦ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។

(៤៦៩) អកុសលធម្ម មិនមែនជាប្រត្យាវារៈ អាស្រ័យ នូវអកុ-
សលធម្ម មិនមែនជាប្រត្យាវារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

(៤៧០) អព្យាកតធម្ម ជាប្រត្យាវារៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកត-
ធម្ម ជាប្រត្យាវារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នរូបាវចរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នរូបាវចរោ អកុស-លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤៩) ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ នវ ។

យថា កាមាវចរទុកកុសលត្តិកសទិសំ ។

បដិច្ចវារេ បញ្ហា ហេតុបច្ចយំ បរិវត្តិ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អរូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ

(១៥០) អរូបាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នអរូបាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៥១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៥២) នអធិបតិយា ទ្វេ ។បេ។ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ វិត្ថារេតព្វោ ។

អកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(ទុកនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងកាមាវចរទុកកុសលត្តិកដែរ ។

ប្រស្នាក្នុងបដិច្ចវារៈ ត្រូវធ្វើ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងប្បច្ច័យទាំងអស់

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ រូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ ។

អរូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

(១៥០) កុសលធម៌ ជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(១៥២) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក៏ដូចគ្នា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៩៣៣] អព្យាកតោ កុសលោ ធម្មោ អព្យាកត-ស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៣៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិប-តិយា តីណិ អនន្តរេ តីណិ សហជាតេ ទ្វេ ឧបនិស្ស-យេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា តីណិ ។

[៩៣៥] នអព្យាកតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩៣៦] អព្យាកតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា តីណិ ។ នអព្យាកតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ អព្យាកតំ អព្យាកតញ្ច នអព្យាកតំ អ-ព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៣៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិប-តិយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[៩៣៣] កុសលធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៤] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអត្ថិ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៩៣៥] អកុសលធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអកុ-សលធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ គឺបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៩៣៦] អព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យា-កតធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិន-មែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតៈផង នូវអព្យា-កតធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៧] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

[៤៣៨] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ទីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ ។បេ។ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោវិគតេ ទីណិ ។

សហជាតវារាទិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៣៩] អព្យាកតោ អកុសលោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទីណិ ។ នអព្យាកតោ អកុសលោ ធម្មោ នអព្យាកតស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤០] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទីណិ អព្យាកតាធិបតិ ទ្វេ នអព្យាកតាធិបតិ ឯកំ ។ អធិបតិយា ចត្តារិ អព្យាកតាធិបតិ ទីណិ នអព្យាកតាធិបតិ ឯកំ ។ អនន្តរេ ទ្វេ ។បេ។ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទីណិ

[៤៣៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។បេ។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សហជាតវារៈជាដើម បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៤៣៩] អកុសលធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺ ក្នុងអព្យាកតាធិបតី មានវារៈ២ ក្នុងនអព្យាកតាធិបតី មានវារៈ១ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺ ក្នុងអព្យាកតាធិបតី មានវារៈ៣ ក្នុងនអព្យាកតៈ មានវារៈ១ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៣

កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ទ្វេ ។ បេ ។ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ ។ បេ ។

អនុលោមទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកំ

[៩៤១] បរិយាបន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អបរិយាបន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អបរិយាបន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៤២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៩៤៣] បរិយាបន្នំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៤៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ បេ ។ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ បេ ។

ចប់ អនុលោមទុកកុសលត្តិកៈ ។

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកៈ

[៩៤១] កុសលធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រៀបដូចគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកកុសលៈដែរ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៩៤៣] អកុសលធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៤៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

[៥៦៥] បរិយាបន្នំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អបរិយាបន្នំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អបរិយាបន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥៦៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកាព្យាកតត្តិកសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកំ

[៥៦៧] និយ្យានិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច និយ្យានិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អនិយ្យានិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៦៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលសទិសំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៥៦៥] អព្យាកតធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវដ្ដៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រែតាមគាថានៃលោកិយលោកុត្តរទុកសព្វាកតត្តិក ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកៈ ។

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកៈ

(៥៦៧) កុសលធម៌ ជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(ទុកនេះ) ប្រែតាមគាថានៃលោកិយលោកុត្តរទុកកុសល ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៥៤៩] អនិយ្យានិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៥០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៥៥១] អនិយ្យានិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៥២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

និយតទុកកុសលត្តិកំ

[៥៥៣] និយតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច និយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៥៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

[៥៤៩] អកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥៥១] អព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

និយតទុកកុសលត្តិកៈ

[៥៥៣] កុសលធម៌ ជានិយតៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានិយតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិយតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៥៥៥] និយតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច និយ-តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អនិយតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អកុ-សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥៥៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៥៥៧] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ឯកំ នកម្មេ ទ្វេ ។បេ។ នវិប្ប-យុត្តេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៥៥៨] និយតោ អកុសលោ ធម្មោ និយតស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ អកុសលោ ធម្មោ អនិយតស្ស អកុ-សលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៥៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ឯកំ ។ អធិ-បតិយា ទ្វេ និយតោ សហជាតាធិបតិ ឣនិយតោ អារម្-មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អនន្តរេ ទ្វេ ។បេ។

(ទុកនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងលោកិយលោកុត្តរទុកកុសលត្តិកៈ ។

សហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៥៥៥] អកុសលធម៌ ជានិយតៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៥៥៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈជាដើម បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៥៥៨] អកុសលធម៌ ជានិយតៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជានិយតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិយតៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនិយតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺ ក្នុងនិយតៈ (វារៈ) បានតែសហជាតាធិបតិ ក្នុងនិយតៈទី ២ បានទាំងអារម្មណា-ធិបតិ ទាំងសហជាតាធិបតិ ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។បេ។

ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ បេ ។

(៨៦០) អនិយ្យានិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦១) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សឧត្តរទុកកុសលត្តិកំ

(៨៦២) សឧត្តរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុត្តរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៣) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៨៦៤) សឧត្តរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

គូនឹងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ គូនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន២វារៈ គូនឹងកម្មប្បច្ច័យ មាន២វារៈ គូនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។ បេ ។

(៨៦០) អព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦១) គូនឹងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ គូនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

គូនឹងប្បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែ១វារៈ ។

ចប់ និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកៈ ។

សឧត្តរទុកកុសលត្តិកៈ

(៨៦២) សឧត្តរកុសលធម៌ អាស្រ័យនូវសឧត្តរកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុត្តរកុសលធម៌ អាស្រ័យនូវអនុត្តរកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៣) គូនឹងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ គូនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ គូនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី គូនឹងប្បច្ច័យទាំងអស់

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៨៦៤) សឧត្តរអកុសលធម៌ អាស្រ័យនូវសឧត្តរអកុសលធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨៦៦) សរណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សរណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

លោកិយលោកុត្តរទុកអព្យាកតសទិសំ ។

សរណទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អរណទុកកុសលត្តិកំ

(៨៦៨) អរណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៨៦៦) សរណធម្មអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ នូវសរណធម្មអព្យាកតធម៌ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អរណធម្មអព្យាកតធម៌ អាស្រ័យ នូវសរណធម្មអព្យាកតធម៌ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់

បណ្ឌិត គប្បីឱ្យពិស្តារផងចុះ ។

(ដូចគ្នានឹង) ប្រៀបផ្ទឹមនឹងលោកិយលោកុត្តរទុកអព្យាកតៈដែរ ។

ចប់ សរណទុកកុសលត្តិកៈ ។

អរណទុកកុសលត្តិកៈ

(៨៦៨) កុសលធម៌ ជាអរណៈ (កុសលធម៌ ដែលមិនមានសេចក្តីសៅហ្មង) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៥៨០) សរណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨១) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៥៨២) អរណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៣) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៥៨៤) អរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ អរណស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៨៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សរណទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

(៥៨០) អកុសលធម៌ ជាសរណៈ (អកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយគ្រឿងសៅហ្មង) អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី មានវារៈតែ ១ ។

(៥៨២) អព្យាកតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី មានតែវារៈ ១ ។

(៥៨៤) អព្យាកតធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សរណទុកកុសលត្តិកៈ ។

សរណទុកវេទនាត្តិកំ

[៨៣៦] សរណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អរណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៣៧] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

[៨៣៨] សរណំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៣៩] សរណំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៨៤០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សរណទុកវេទនាត្តិកៈ

[៨៣៦] ធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយសុខវេទនា អាស្រ័យធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអរណៈ សម្បយុត្តដោយសុខវេទនា អាស្រ័យធម៌ ជាអរណៈ សម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៨៣៧] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៨៣៨] ធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៨៣៩] ធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ។

[៨៤០] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

[៨៨១] សរណំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៨២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

សរណទុកវេទនាត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកវិបាកត្តិកំ

[៨៨៣] អរណំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៨៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី គួរបំភ្លឺយកទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឱ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៨៨១] ធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសរណៈ សម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអរណៈ សម្បយុត្តដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរណៈ សម្បយុត្តដោយអទុក្ខ-មសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី គួរបំភ្លឺយកទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឱ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ សរណទុកវេទនាត្តិកៈ ។

សរណទុកវិបាកត្តិកៈ

[៨៨៣] ធម៌ ជាអរណៈ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរណៈ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(៥៨៥) សរណំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច សរណោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អរណំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច អរណោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៦) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៥៨៧) អរណំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច អរណោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកវិបាកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកឧបាទិន្នត្តិកំ

(៥៨៩) អរណំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៥) ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៥៨៧) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ សរណទុកវិបាកត្តិកៈ ។

សរណទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ

(៥៨៩) ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ ដែលមានកម្មកិលេស មានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ជាទីប្រកាន់មាំដែលជាធម៌ មានកម្មកិលេស មានតណ្ហាជាដើម កាន់យក) ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៩០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៥៩១) សរណំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អរណំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៩២) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

(៥៩៣) អរណំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៩០) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែ១វារៈ ។

(៥៩១) អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌មិនមានកម្មគឺកិលេសមានតណ្ហាជាដើមចូលកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ធម៌មានកម្មគឺកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៥៩២) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៥៩៣) អនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ (ធម៌មិនមានកម្មគឺកិលេសមានតណ្ហាជាដើមចូលកាន់យកហើយ ផងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ធម៌មានកម្មគឺកិលេសមានតណ្ហាជាដើមចូលកាន់យក) ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៨៨៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកឧបាទិន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ

(៨៨៥) សរណំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨៨៧) អរណំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ សរណទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ ។

សរណទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ

(៨៨៥) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលសៅហ្មងផង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលសៅហ្មងផង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង) ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៨៨៧) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង) ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

[៥៩៩] អរណំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកវិតក្កត្តិកំ

[៦០១] សរណំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៥៩៩] អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋ-អសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ សរណទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ ។

សរណទុកវិតក្កត្តិកៈ

[៦០១] សវិតក្កសវិចារធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយការត្រិះរិះ ប្រកបដោយការពិចារ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[២០៣] អរណំ អវិតក្កាវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អវិតក្កាវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០៤] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[២០៥] អរណំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកវិតក្កត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកបីតិត្តិកំ

[២០៧] សរណំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អរណំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[២០៣] អវិតក្កាវិចារមត្តធម៌ (ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ត្រឹមតែមានវិចារៈ) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កាវិចារមត្តធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

[២០៥] អវិតក្កាវិចារធម៌ (ធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង ទាំងមិនប្រកបដោយវិចារៈ) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កាវិចារធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

ចប់ សរណទុកវិតក្កត្តិកៈ ។

សរណទុកបីតិត្តិកៈ

[២០៧] បីតិសហគតធម៌ (ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បីតិសហគតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

[២០៩] សរណំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២១០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

[២១១] សរណំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២១២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

សរណទុកវេទនាត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[២០៩] សុខសហគតធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយសុខ) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សុខសហគតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវសុខសហគតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[២១១] ឧបេក្ខាសហគតធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ សរណទុកវេទនាត្តិកៈ ។

សរណទុកទស្សនត្តិកំ

[២០៣] សរណំ ទស្សនេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[២០៥] សរណំ ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[២០៧] អរណំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២០៨] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកទស្សនត្តិកៈ

(២០៣) ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ (ធម៌ ដែលត្រូវលះបង់ដោយទស្សនៈ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(២០៥) ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(២០៧) នេវទស្សនេននភាវនាយបហាតព្វធម៌ (ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះបង់ដោយទស្សនៈ ទាំងមិនត្រូវលះបង់ដោយភាវនា) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវទស្សនេននភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ដែរ ។

ចប់ សរណទុកទស្សនត្តិកៈ ។

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(៦១៩) សរណំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦២០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦២១) សរណំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦២២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦២៣) សរណំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(៦១៩) ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ (ធម៌មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦២១) ភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ (ធម៌មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦២៣) នេវទស្សនេនន ភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ (ធម៌មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវនេវទស្សនេនន ភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកំ អាចយគាមិត្តិកំ

(២៤៥) សរណំ អាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អរណំ អាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៤៦) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

(២៤៧) សរណំ អបចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៤៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

(២៤៤) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

ចប់ សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ ។

សរណទុកអាចយគាមិត្តិកៈ

(២៤៥) អាចយគាមិធម៌ (ធម៌ ដល់នូវការសន្សំក្ដីកើតឡើង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤៦) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

គឺបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី ដូចមាន សេចក្ដីពិស្តារ ។

(២៤៧) អបចយគាមិធម៌ (ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំក្ដីកើតឡើង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអបចយគាមិធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤៨) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

គឺបច្ច័យទាំងអស់ គឺសហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី មានតែវារៈ១ ។

(៦២៩) អរណំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៣០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកអាចយគាមិត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកសេក្ខត្តិកំ

(៦៣១) អរណំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៣២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦៣៣) អរណំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៣៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦២៩) នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ (ធម៌មិនមែនជាដល់នូវការសន្សំកក្ខុនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្ខុនឡើង) ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ សរណទុកអាចយគាមិត្តិកៈ ។

សរណទុកសេក្ខត្តិកៈ

(៦៣១) សេក្ខធម៌ (ធម៌របស់សេក្ខបុគ្គល) ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(៦៣៣) អសេក្ខធម៌ (ធម៌របស់អសេក្ខបុគ្គល) ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(២៣៥) សរណំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

សរណទុកសេក្ខត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកបរិត្តត្តិកំ

(២៣៧) សរណំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣៨) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(២៣៩) សរណំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៤០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(២៣៥) នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

សំដែងមានសេចក្តីពិស្តារ ។

ចប់ សរណទុកសេក្ខត្តិកៈ ។

សរណទុកបរិត្តត្តិកៈ

(២៣៧) បរិត្តធម៌ (គឺធម៌ដែលមានសភាពតូចឆ្មារ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សំដែងមានសេចក្តីពិស្តារ ។

(២៣៩) មហគ្គតធម៌ (គឺធម៌ដល់នូវភាពធំ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦៦១) សរណំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៦២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកបរិត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(៦៦៣) សរណំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៦៤) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៦៦៥) សរណំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦៦១) អប្បមាណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអប្បមាណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ សរណទុកបរិត្តត្តិកៈ ។

សរណទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៦៦៣) បរិត្តារម្មណធម៌ (គឺ មានកាមធម៌ជាអារម្មណ៍) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ក៏មាន សេចក្តីពិស្តារ ។

(៦៦៥) មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

[៦៦៧] សរណំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៦៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកអប្បមាណារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកហីនត្តិកំ

[៦៦៩] សរណំ ហីនំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ហីនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៧០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៧១] សរណំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៦៦៧] អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មាន១វារៈ ។

ចប់ សរណទុកអប្បមាណារម្មណត្តិកៈ ។

សរណទុកហីនត្តិកៈ

[៦៦៩] ហីនធម៌ (ធម៌ថោកទាប) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវហីនធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មាន១វារៈ ។

[៦៧១] មជ្ឈិមធម៌ (ធម៌ជាកណ្តាល) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៥៧] សរណំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៥៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកបណីតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកមិច្ឆត្តត្តិកំ

[៦៥៩] សរណំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៦០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៦១] សរណំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៥៦] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(៦៥៧) បណីតធម៌ (ធម៌ដ៏ឧត្តម) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបណីតធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៦៥៨) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ សរណទុកបណីតត្តិកៈ ។

សរណទុកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

(៦៥៩) មិច្ឆត្តនិយតធម៌ (ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវមិច្ឆត្តនិយតធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៦៦០) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(៦៦១) សម្មត្តនិយតធម៌ (ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៦៥៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

(៦៥៩) សរណំ អធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៦០) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេ ។

សរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៦៦១) អរណំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

(៦៦៣) អរណំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦៥៩) អធិបតិធម៌ (ធម៌ មានសភាពជាធំក្រៃលែង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអធិបតិធម៌ ជាសរណៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី សំដែងដោយ សេចក្តីពិស្តារ ។

ចប់ សរណទុកនិដ្ឋិតៈ ។

សរណទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៦៦១) មគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦៦៣) មគ្គហេតុកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាអរណៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតភាគេបិ បញ្ហាភាគេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៦៥] អរណំ មគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៦៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតភាគេបិ បញ្ហាភាគេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សរណទុកមគ្គារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកឧប្បន្នត្តិកំ

[៦៦៧] សរណោ ឧប្បន្នោ ធម្មោ សរណស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សរណោ ឧប្បន្នោ ធម្មោ អរណស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សរណោ ឧប្បន្នោ ធម្មោ សរណស្ស ឧប្បន្នស្ស ច អរណស្ស ឧប្បន្នស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អរណោ ឧប្បន្នោ ធម្មោ អរណស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

(៦៦៥) មគ្គាធិបតិធម៌ (ធម៌ដែលមានមគ្គជាអធិបតី) ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

ចប់ សរណទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ ។

សរណទុកឧប្បន្នត្តិកៈ

(៦៦៧) ឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈផង នៃឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៨) អរណោ ឧប្បន្នោ ធម្មោ អរណស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៦៩) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សរណទុកឧប្បន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកអតីតត្តិកំ

(២៧០) សរណោ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ សរណស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អរណោ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ អរណស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៧១) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សរណទុកអតីតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកំ

(២៧២) សរណំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៦៨) ឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(២៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សរណទុកឧប្បន្នត្តិកៈ ។

សរណទុកអតីតត្តិកៈ

(២៧០) បច្ចុប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បច្ចុប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សរណទុកអតីតត្តិកៈ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ

(២៧២) អតីតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អរណំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អតីតារម្ម-ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២៧៣] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សទិសំ វិត្ថារោ ។

[២៧៤] សរណំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ អរណំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

[២៧៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សទិសំ វិត្ថារោ ។

[២៧៦] សរណំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ អរណំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

គប្បីចម្រើនវារៈទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ស៊ីទាំង សេចក្តីពិស្ដារ ។

[២៧៤] អនាគតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអនា-គតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនា-គតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

គប្បីចម្រើនវារៈទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ស៊ីទាំង សេចក្តីពិស្ដារ ។

[២៧៦] បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវបច្ចុ-ប្បន្នារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកអជ្ឈត្តត្តិកំ

(៦៧៨) សរណំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អរណំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៦៨០) សរណំ ពហិទ្ធំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ពហិទ្ធោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អរណំ ពហិទ្ធំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ពហិទ្ធោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សឹងមានសេចក្តីពិស្តារ ។

ចប់ សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ ។

សរណទុកអជ្ឈត្តត្តិកៈ

(៦៧៨) អជ្ឈត្តធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សឹងមានសេចក្តីពិស្តារ ។

(៦៨០) ពហិទ្ធធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ពហិទ្ធធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៣) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

សរណទុកអជ្ឈត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(៦៨៤) សរណំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៦៨៦) សរណំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានសេចក្តីពិស្តារ ។

ចប់ សរណទុកអជ្ឈត្តត្តិកៈ ។

សរណទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(៦៨៤) អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានសេចក្តីពិស្តារ ។

(៦៨៦) ពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨៥] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកំ

[២៨៦] អរណំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៨៧] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[២៨៨] សរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច អរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ក្នុងបច្ច័យវារៈក៏ដោយ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី គប្បីធ្វើសេចក្តីពិស្តារ ។

ចប់ សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[២៨៦] អនិទស្សនសប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនិទស្សនសប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យវារៈក៏ដោយ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[២៨៨] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈផង នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ឆ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២៩០] សរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ សរណស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ អរណស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩១] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

[២៩២] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[២៩៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[២៩៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បិដ្ឋិទុកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ សមត្តំ ។

[២៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[២៩០] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

[២៩២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

[២៩៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកបានរាប់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរចុះ ។

ចប់ សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ ។

ចប់ បិដ្ឋិទុកត្តិកៈ ។

ចប់ អនុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកហេតុទុកំ

[៦៩៥] កុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៩៦] កុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៦៩៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

កុសលត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៩៥] ហេតុធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩៦] ហេតុធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៩៨] កុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៦៩៩] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

[៧០០] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៧០១] នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ
សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ សទិសា តីណិ ។

[៧០២] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៩៨] ហេតុធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៩៩] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧០០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ត្រូវ[illegible] ។

[៧០២] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៣] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧០៤] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៣] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧០៤] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨០៥] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨០៦] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

អញ្ញមញ្ញនិស្សយបច្ចយា សហជាតបច្ចយសទិសា ។

ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[៨០៥] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៦ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៦ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៨០៦] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

អញ្ញមញ្ញនិស្សយប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ។

[៧០៧] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៨] អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៧] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ មាន ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[៧០៨] ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយវិបាកបច្ច័យ ។

[៩០៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ឆ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា បញ្ច វិគតេ បញ្ច អវិគតេ តីណិ ។

[៩១០] កុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ

[៩០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩១០] ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១១] នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

[៣១២] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៣១៣] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៣១៤] កុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នហេតុ ច អព្យាកតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ

ហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣១១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣១២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៣១៤] នហេតុធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាកុសលក្តី នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសល

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ច អព្យាកតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ នហេតុញ្ច អព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ នហេតុញ្ច អព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦០៧] កុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៦០៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ នវ

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអកុសលក្តី នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសលផង នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹតផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសលផង នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹតផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១៧] នហេតុធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩

ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ ៤ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ៤ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ ៤ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ ៤ ។

(៨០៧) អព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៨០៨) កុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ អកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ អព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ កុសលំ នហេតុញ្ច អព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៨០៧) នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៨) នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាកុសលផង នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ នហេតុញ្ច អព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៧១៩) នហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ បញ្ច បុរេជាតេ សត្ត បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ បញ្ច វិប្បយុត្តេ តីណិ នោអត្ថិយា បញ្ច នោវិគតេ បញ្ច ។

(៧២០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

(៧២១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

(៧២២) កុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស

នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអកុសលផង នូវនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹតផង កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៧១៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៧២០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ដូចបដិច្ចវារៈ ។

(៧២២) នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌

អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៦៣] កុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧៦៣] នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧៦៧] កុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧៦៨] កុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

[៧៦៧] នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

[៧៦៨] នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

កុសលោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៦] អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ ៩ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ សត្ត វិបាកេ ឯកំ អាហារេ សត្ត

នហេតុធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧២៦] គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គឺបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧

ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈានេ សត្ត មគ្គេ សត្ត សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា តេរស នត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ តេរស ។

(៥៦៧) នហេតុយា បណ្ណរស នអារម្មណេ បណ្ណរស ។

(៥៦៨) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

(៥៦៩) នហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វេទនាត្តិកហេតុទុកំ

(៥៧០) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៥៦៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

(៥៦៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥៦៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកហេតុទុកៈ ។

វេទនាត្តិកហេតុទុកៈ

(៥៧០) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

[៧៣២] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៧៣៣] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៧៣៤] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ ។បេ។ សម្បយុត្តវារោបិ

វិត្ថារេតព្វោ ។

[៧៣៥] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៣១] គួរនិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៣២] គួរនិនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនិនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនិនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៧៣៣] គួរនិនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៤] គួរនិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី ។បេ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈ គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៧៣៥] ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣៦] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៥៣៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ឆ មគ្គេ ឆ សម្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា ឆ វិគតេ ឆ អវិគតេ តីណិ ។

[៥៣៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៥៣៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៥៤០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

(៥៣៦) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

(៥៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានការៈ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានការៈ ៦ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានការៈ៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

(៥៣៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៩ ។

(៥៣៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៤០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៧៤១) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៤២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៧៤៣) នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ ៦ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ៦ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៧៤៤) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៧៤១) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៤៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៧៤៤) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ

នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា

ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៤៨] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៤៩] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។

ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧៤៨] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៩] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ២ ។

ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៧៦៥) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៧៦៦) អារម្មណេ នវ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ អដ្ឋ វិបាកេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ

នហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៧) នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា តីណិ នត្ថិយា សត្ត វិគតេ សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

[៩៤៩] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៩៥០] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ទ្វេ ។

[៩៥១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកំ

[៩៥២] វិបាកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ វិបាកធម្មធម្មំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៩៥៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

គួរនឹងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គួរនឹងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤៩] គួរនឹងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៩៥០] គួរនឹងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩៥១] គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គួរនឹងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

ចប់ វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ

[៩៥២] ហេតុធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៥៣] គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៥៥) អធិបតិយា តីណិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ វិត្ថារេតព្វោ ។

(៨៥៦) វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៥៧) វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ

(៨៥៥) គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរនឹងបុរេជាតប្បច្ច័យ វារៈ៣ គួរនឹងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនឹងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ឲ្យដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៨៥៦) ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥៧) ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី

វិបាកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកន-វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៩៥៧) វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៩៥៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៥ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៥៧) ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៩៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[៧៤៩] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៧៥០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៧៥១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៥២] វិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ វិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ វិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ នហេតុ ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ វិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ វិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៤៩] គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៥០] គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥១] គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៥២] នហេតុធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាវិបាក កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាវិបាក កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាវិបាកក្តី នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាវិបាក កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

វិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ វិបាកំ នហេតុញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ វិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៩៦៣] ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា នវ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តេរស អញ្ញមញ្ញេ សត្ត និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ បញ្ច បុរេជាតេ តីណិ

នហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាវិបាកផង នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៩៦៣) គន់ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ១៣ គន់អារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៥ គន់អធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៩ គន់អនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៥ គន់សមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៥ គន់សហជាតបច្ច័យ មានវារៈ១៣ គន់អញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ៧ គន់និស្សយបច្ច័យ មានវារៈ១៣ គន់ឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៥ គន់បុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ៣

អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តេរស វិបាកេ នវ អាហារេ តេរស ។បេ។ សម្បយុត្តេ នវ អវិគតេ តេរស ។

(៧៦៤) វិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។

(៧៦៥) វិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាក-នវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអា-រម្មណបច្ចយា ។

(៧៦៦) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា តេរស នអនន្តរេ បញ្ច នសមនន្តរេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច នឧបនិស្សយេ បញ្ច នបុរេជាតេ ទ្វាទស នបច្ឆាជាតេ តេរស នអាសេវនេ តេរស នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ច-

វារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

(៧៦៧) វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ

ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ។បេ។ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ។

(៧៦៤) នហេតុធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ជាវិបាក កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

(៧៦៥) នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ជាវិបាក កើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៧៦៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន១២វារៈ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ

ប្រៀបធៀបគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៧៦៧) នហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៧៦៨) វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៧៦៩) វិបាកោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស

នហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៨) នហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាធម៌មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៩) នហេតុធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាវិបាក ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី

នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៧០] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត សហជាតេ ឯកាទស អញ្ញមញ្ញេ សត្ត និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ នវ វិបាកេ តីណិ អាហារេ សត្ត ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ សត្ត មគ្គេ សត្ត សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា តេរស អវិគតេ តេរស ។

[៣៧១] នហេតុយា សោឡស នអារម្មណេ សោឡស ។

[៣៧២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ ។

[៣៧៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ជាហេតុផង ជាធម៌មិនមែនជាវិបាក និងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុផង ជាធម៌មិនមែនជាវិបាក និងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៧០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៣៧១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ។

[៣៧២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ ។

ឧបាទិន្នត្តិកហេតុទុកំ

[៩៩៤] ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុបាទិន្នានុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នានុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៩៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ ។

[៩៩៦] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

ឧបាទិន្នត្តិកហេតុទុកៈ

[៩៩៤] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៩៩៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[illegible] ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[illegible] ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស

[illegible]

[illegible]

អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣៨] ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៣៨] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នអនុបាទា-
និយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុ-
បាទិន្នអនុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុ-
បាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(៩៨០) ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧ-
បាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ
ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ អនុបាទិន្នអនុ-
បាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៩៨០) ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមគាប់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមគាប់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនគាប់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្ន-អនុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៥០] ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៨៥១] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ អនុបាទិន្នុ-
បាទានិយស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ បេ ។

(៧៨២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ បញ្ច អធិ-
បតិយា បញ្ច អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ
តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧប-
និស្សយេ ឆ អាសេវនេ ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ អវិ-
គតេ តីណិ ។

(៧៨៣) នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ ។

(៧៨៤) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៧៨៥) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៧៨៦) ឧបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
ទិន្នុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់
យកហើយមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ដែល
មិនកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយមិនជា
ប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។

(៧៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៦
ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣
ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុង
វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៧៨៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ៤ ។

(៧៨៤) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៥) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យ
ពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នោះ ។

(៧៨៦) នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមាន
តណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវន-
ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក
ហើយជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបា-
ទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ច អនុបាទិន្នុបាទានិ-
យោ ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបា-
ទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច
អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ

ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន

ទុមូលកំ ហេតុប្បច្ចយា អនុលោមតិកទុកបច្ចនីយំ

នហេតុ ទុកំ បដ្ឋានំ អនុលោមតិកទុកបច្ចនីយេ នហេតុ ១

អនុលោមតិកទុកបច្ចនីយេ នហេតុ ៤ ទុកំ ទុមូលកំ

ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុកតិកទុកបច្ចនីយេ នហេតុយា

អនុលោមតិកទុកបច្ចនីយេ នហេតុយា ទុកំ បដ្ឋានំ អនុលោម-

តិកទុកបច្ចនីយេ នហេតុ ទុកំ ទុមូលកំ ហេតុ-

ប្បច្ចយា ។ អនុលោមតិកទុកបច្ចនីយំ នហេតុយា អនុ-

លោមតិកទុកបច្ចនីយំ នហេតុយា ទុកំ បដ្ឋានំ អនុ-

លោមតិកទុកបច្ចនីយេ នហេតុ ទុកំ ទុមូលកំ ហេតុ-

ប្បច្ចយា ។

ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណ
ដោយកិលេសមានទស្សនៈជាដើម មិនកាន់យកនូវប្រយោជន៍ផលដល់ទុ-
ក្ខាធក៏ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានទស្សនៈជា
ដើមមិនកាន់យកជាទីមិនជាប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខាធក៏ ក្រៅពីយ នូវ
នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានទស្សនៈជាដើម មិន
កាន់យក ជាទីមិនជាប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខាធក ហើយកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមាន
ទស្សនៈជាដើមមិនកាន់យកនូវប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខាធក ក្រៅពីយ នូវ
នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានទស្សនៈជាដើមមិនកាន់
យកជាទីជាប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខាធកផង នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែល
គប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានទស្សនៈជាដើមមិនកាន់យកនូវជាប្រយោជន៍
ផលដល់ទុក្ខាធកផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌
ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានទស្សនៈជាដើមមិនកាន់យកនូវជា
ប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខាធក ក្រៅពីយ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណ
ដោយកិលេសមានទស្សនៈជាដើមមិនកាន់យកនូវជាប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខា-
ធកផង នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានទស្សនៈ
ជាដើមមិនកាន់យកជាទីមិនជាប្រយោជន៍ផលដល់ទុក្ខាធកផង ហើយកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៥៧] ឧបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៩៥៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៩៥៧) នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកាន់ដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកាន់ដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកាន់ដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកាន់ដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកាន់ដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកាន់ដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៩៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៧៨៩] ឧបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៩០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ ។

[៧៩១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[៧៩២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ឧបាទិន្នត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកហេតុទុកំ

[៧៩៣] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៧៨៩] នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ជាទីតាំងប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ជាទីតាំងប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៧៩១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បញ្ហាវារៈ គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

ចប់ ឧបាទិន្នត្តិកហេតុទុកៈ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកហេតុទុកៈ

[៧៩៣] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងនិងតាំងនូវដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងនិងតាំងនូវដល់សេចក្ដីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែតាំងនូវដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តាំងនូវដល់សេចក្ដីសៅហ្មង កើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩៤) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៧៩៥) នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៧៩៦) សនិទស្សនសប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនឃើញទាំងមិនត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនឃើញទាំងមិនត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៧៩៥) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារចុះ ។

(៧៩៦) ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលឃើញទាំងត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលឃើញទាំងត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនឃើញទាំងត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនឃើញទាំងត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនឃើញ ទាំងមិនត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនឃើញទាំងមិនត្រូវដល់សេចក្ដីឃើញ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៩៧] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៩៨] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៨៩៧] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងក៏និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងក៏និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៩៨] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងក៏និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងក៏និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងក៏និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៧៩៩] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ២ ។

[៨០០] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៨០១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ២ សមនន្តរេ ២ សហជាតេ តីណិ

[៧៩៩] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៨០០] ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៨០១] គួរីហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរីអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរីអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរីអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គួរីសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គួរីសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣

អញ្ញមញ្ញេ ទីណិ និស្សយេ ទីណិ ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អាសេវនេ ទីណិ វិបាកេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អវិគតេ ទីណិ ។

(៨០២) នហេតុយា អដ្ឋ នអារម្មណេ អដ្ឋ ។

(៨០៣) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទីណិ ។

(៨០៤) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៨០៥) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨០២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ។

(៨០៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៤) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៨០៥) ធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុញ្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុញ្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩០៦] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩០៦] នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(៨០៣) ហេតុយា ឯក អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ឯក អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សហជាតេ ឯក អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ ឯក ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ កម្មេ ឯក វិបាកេ ឯក អាហារេ ឯក អវិគតេ ឯក ។

(៨០៤) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៨០៥) នហេតុយា ឯក នអារម្មណេ ឯក នអធិបតិយា ឯក នោវិគតេ ឯក ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វោ ។

មិនមែនហេតុធម៌ ដែលមិនមែនសង្កិលិដ្ឋ តែជាសង្កិលេសិកៈ អាស្រ័យនឹងមិនមែនហេតុធម៌ ដែលមិនមែនសង្កិលិដ្ឋ មិនមែនសង្កិលេសិកៈ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

(៨០៤) មិនមែនហេតុធម៌ ដែលមិនមែនសង្កិលិដ្ឋ តែជាសង្កិលេសិកៈ អាស្រ័យនឹងមិនមែនហេតុធម៌ ដែលមិនមែនសង្កិលិដ្ឋ តែជាសង្កិលេសិកៈ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បុគ្គលគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៨១០) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

(៨១១) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ នហេតុ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨១២) អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា អដ្ឋ

(៨១០) នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងផង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងផង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៨១១) នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងផង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលសៅហ្មងផង ជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨១២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ហេតុបច្ចយា ។ អវិតក្កអវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤១៧) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៤១៨) នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(៤១៩) សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤២០) សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤១៨) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយន័យនុ៎ះ ។

(៤១៩) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២០) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ

អវិតក្កអវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៦០] សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៦០] ហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៥៤២) សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អវិតក្កអវិចារោ ហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៥៤៣) សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

(៥៤៤) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ វិបាកេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៥៤៥) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

(៥៤៦) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៥៤២) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៤៣) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៤៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៤៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៤៦) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៧] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ៦ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៦៨] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ ច បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

[៤៦៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ព្រះអង្គទ្រង់ចែកហើយ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នេះ ។

[៤៦៨] ធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ អាស្រ័យ នូវធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ធម្មជាតិ មិនមានសង្កិលេសៈ មានតែទីកិលេសៈ អាស្រ័យ នូវធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ធម្មជាតិ មិនមានសង្កិលេសៈមិនមានទីកិលេសៈ អាស្រ័យ នូវធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈក្តី ធម្មជាតិ មិនមានសង្កិលេស មិនមានទីកិលេសៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ធម្មជាតិ មិនមានសង្កិលេសៈមានត្រឹមតែទីកិលេសៈក្តី ធម្មជាតិ មិនមានសង្កិលេសៈមិនមានទីកិលេសៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈក្តី ធម្មជាតិ មិនមានសង្កិលេស មានត្រឹមតែទីកិលេសៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មជាតិ ប្រកបដោយសង្កិលេសនិងប្រកបដោយកិលេសៈ កើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ៣ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ១ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ១ អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ១ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ១ អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ១ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ចត្តារិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ១ អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ១ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ អវិតក្កអវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ អវិតក្កអវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈមិនប្រកបដោយវិចារក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ

បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ (១) អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ ។ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ។ ១ អវិតក្កវិចារ- មត្តោ ធម្មោ ៣ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បញ្ច ។ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ ។ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ- ធម្មោ ។ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ៣ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ ។ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ២ អវិតក្ក- វិចារមត្តោ ធម្មោ ១ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ១ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ ។ ធម្មំ បដិច្ច សវិ- តក្កសវិចារោ ធម្មោ ២ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ។ ម្តុ ២ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ១ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ ។ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កស- វិចារោ ធម្មោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ម្មំ

អាស្រ័យ ខន្ធជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌មានតែវិចារៈ ប្រាសចាកវិតក្កៈ ... វិចារៈ អាស្រ័យ ខន្ធជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌ប្រាសចាកវិតក្កៈនិងវិចារៈ ។ ... ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌មានតែវិចារៈ ប្រាសចាកវិតក្កៈនិងវិចារៈ ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌ប្រាសចាកវិតក្កៈនិងវិចារៈ ... អាស្រ័យ ខន្ធជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ- ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ ... វិចារៈ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌មានតែវិចារៈ ប្រាសចាកវិតក្កៈ អាស្រ័យ ខន្ធ ជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ- ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ វិចារៈ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌មានតែវិចារៈ ប្រាសចាកវិតក្កៈ ធម៌ជាហេតុនៃ ធម៌ មានតែវិចារៈ ប្រាសចាកវិតក្កៈ អាស្រ័យ ខន្ធជាហេតុនៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈ និង វិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ជាហេតុ- នៃ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈ ... អាស្រ័យ ខន្ធជាហេតុ ធម៌ប្រកបដោយវិតក្កៈ ... ធម៌ជាហេតុ ធម៌ទាំងឡាយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុ-
ញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេ-
តុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិ-
តក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-
យា តីណិ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចា-
រមត្តំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ន-
ហេតុ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច
អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្ក-
វិចារមត្តោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សវិតក្កស-
វិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិតក្កវិចារ-
មត្តោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា

នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌
ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិ-
តក្កៈមិនមានវិចារៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២
នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌
ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិ-
តក្កៈមិនមានវិចារៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិន
មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ
និងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
ផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ នហេតុធម៌ មិន
មានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ
ផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង កើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកប
ដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យ
នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុ-
ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

៥ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេ-
តុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិ-
តក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អវិតក្ក-
វិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិ-
តក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារ-
មត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិ-
តក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ
នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច
អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារ-
មត្តោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា

មានវារៈ ៦ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី
នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ
មិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកប
ដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយ
វិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមាន
ត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ
វិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ
អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវន-
ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយ
វិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវ
នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិន
មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៤ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិន
មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ
មានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច ខន្ធំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច ខន្ធំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច ខន្ធំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ខន្ធំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ខន្ធំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្ក-វិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៥៦៩] សវិតក្កសវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-ណបច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-ណបច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ទ្វេ ។ អវិតក្កអវិចារំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ចត្តារិ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិ-តក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ច-យា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្ក-អវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ទ្វេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រ-កបដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុ-ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(៥៦៩) នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើប កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែ វិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ២ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិន មានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៤ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវន-ហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ២ ។

សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ឯកំ ។ សវិតក្កសវិចារំ នហេតុញ្ច អវិតក្កវិចារមត្តំ នហេតុញ្ច អវិតក្កអវិចារំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ឯកំ ។

(៨៣០) ហេតុយា សត្តតឹស អារម្មណេ បញ្ចរស អធិបតិយា តេរស អនន្តរេ បញ្ចរស សហជាតេ សត្តតឹស អញ្ញមញ្ញេ អដ្ឋារស និស្សយេ សត្តតឹស ឧបនិស្សយេ បញ្ចរស បុរេជាតេ ឯកាទស អាសេវនេ ឯកាទស កម្មេ សត្តតឹស វិបាកេ អាហារេ ឥន្ទ្រិយេ ឈានេ មគ្គេ សត្តតឹស សម្បយុត្តេ បញ្ចរស វិប្បយុត្តេ សត្តតឹស អវិគតេ សត្តតឹស ។

(៨៣១) នហេតុយា តេត្តឹស នអារម្មណេ សត្ត ។

នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង នូវនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៨៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ។

(៨៣១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៤៣៤) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្ត ។

(៤៣៥) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចុទ្ទស ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៤៣៦) សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(៤៣៤) ត្រង់នអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៥) ត្រង់អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូច្នោះ គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៤៣៦) នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ច ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច ធម្មា សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច ធម្មា អវិតក្កវិចារមត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ច ធម្មា អវិតក្កអវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៣៥] សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ អវិតក្កវិចារមត្តោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កវិចារមត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ អវិតក្កអវិចារោ នហេតុ ធម្មោ អវិតក្កអវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[៤៣៦] សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣៧] សវិតក្កសវិចារោ នហេតុ ធម្មោ សវិតក្កសវិចារស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣៨] អារម្មណេ នវវីស អធិបតិយា តេវីស អនន្តរេ បញ្ចវីស សមនន្តរេ បញ្ចវីស សហជាតេ តិំស អញ្ញមញ្ញេ អដ្ឋវីស និស្សយេ តិំស ឧបនិស្សយេ នវវីស បុរេជាតេ ឆ

[៤៣៥] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៤៣៦] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៣៧] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៣៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦

បច្ឆាជាតេ អដ្ឋ អាសេវនេ ឯកវីស កម្មេ ឯកូនវីស វិបាកេ ឯកវីស អាហារេ ឯកវីស អវិគតេ តិំស ។

(៨៣៩) នហេតុយា បញ្ចត្តិំស នអារម្មណេ បញ្ចត្តិំស នអធិបតិយា បញ្ចត្តិំស ។

(៨៤០) អារម្មណប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកវីស ។

(៨៤១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកវីស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

វិតក្កត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បីតិត្តិកហេតុទុកំ

(៨៤២) បីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បីតិសហគតំ ហេតុញ្ច សុខសហគតំ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ។

(៨៣៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

(៨៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨៤១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ ។

បីតិត្តិកហេតុទុកៈ

(៨៤២) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៤៣) ហេតុយា ទស អារម្មណេ ទស អធិបតិយា ទស ។

(៥៤៤) សម្បយុត្តេ ទស វិប្បយុត្តេ ទស អត្ថិយា ទស នត្ថិយា ទស វិគតេ ទស អវិគតេ ទស ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៥៤៥) ចិត្តសហភូ ហេតុ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នោចិត្តសហភូ ហេតុ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ចិត្តសហភូ ហេតុ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ ចិត្តសហភូ ហេតុ ច នោចិត្តសហភូ ហេតុ ច ធម្មា ចិត្តសហភុស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៥៤៦) ចិត្តសហភូ ហេតុ ធម្មោ ចិត្តសហភុស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចិត្តសហភូ ហេតុ ធម្មោ នោចិត្តសហភុស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(៥៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

(៥៤៨) ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៥៤៩) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយនោចិត្តសហភូ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយនោចិត្តសហភូ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយនោចិត្តសហភូ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូផង ហេតុធម៌ ប្រកបដោយនោចិត្តសហភូផង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៥០) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្តសហភូ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយនោចិត្តសហភូ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ហេតុស្ស ច សុខសហគតស្ស ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ សុខសហគតោ ហេតុ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតោ ហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឧបេក្ខាសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតោ ហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតោ ហេតុ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ បីតិសហគតោ ហេតុ ច សុខសហគតោ ហេតុ ច ធម្មោ

ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិក្តី ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខក្តី

បីតិសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៩៥៧] បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ បីតិ-
សហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៩៥៨] ហេតុយា ទស អារម្មណេ សោឡស
អធិបតិយា សោឡស អនន្តរេ សោឡស សម-
នន្តរេ សោឡស សហជាតេ ទស អញ្ញមញ្ញេ ទស
និស្សយេ ទស ឧបនិស្សយេ សោឡស វិគតេ
ទស អវិគតេ ទស ។

[៩៥៩] នហេតុយា សោឡស នអារម្មណេ
សោឡស ។

[៩៦០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទស ។

[៩៦១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ សោឡស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៦២] បីតិសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិ-
សហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៤ ។

[៩៥៧] ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌
ប្រកបដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៩៥៨] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៦ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១៦ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ គឺសហជាតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១០ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១០ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ គឺវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១០ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

[៩៥៩] គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៦ ។

[៩៦០] គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦១] គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បីតិត្តិកៈ ហេតុទុកៈ)
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៩៦២] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវ
នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បីតិសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បីតិសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ នហេតុ ច សុខសហគតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ សុខសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សុខសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សុខសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ នហេតុ ច សុខសហគតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ឧបេក្ខាសហគតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បីតិសហគតំ នហេតុញ្ច សុខសហគតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បីតិសហគតំ នហេតុញ្ច សុខសហគតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បីតិសហគតំ នហេតុញ្ច សុខសហគតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ នហេតុ ច សុខសហគតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិក្តី នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិក្តី នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិក្តី នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៥៣) បីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ បីតិសហគតំ ហេតុញ្ច សុខសហគតំ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

(៥៥៤) ហេតុយា ទស អារម្មណេ ទស អធិបតិយា ទស អនន្តរេ ទស អវិគតេ ទស ។

(៥៥៥) នហេតុយា ទស នអធិបតិយា ទស ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៥៥៦) បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ សុខសហគតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(៥៥៣) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៥៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

(៥៥៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៥៥៦) ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

បីតិសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ, បីតិសហគតោ នហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស នហេតុស្ស ច សុខសហគតស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ សុខសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ, សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស នហេតុស្ស ច សុខសហគតស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧបេក្ខាសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតោ នហេតុ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបេក្ខាសហគតោ នហេតុ ធម្មោ

នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[៥៥៩] . . . ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សុខសហគតោ នហេតុ ធម្មោ សុខសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧបេក្ខាសហគតោ នហេតុ ធម្មោ ឧបេក្ខាសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បីតិសហគតោ នហេតុ ច សុខសហគតោ នហេតុ ច ធម្មា បីតិសហគតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៥៦០] អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទស អញ្ញមញ្ញេ ទស និស្សយេ ទស ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទស [illegible] ទស អវិគតេ ទស ។

[៥៦១] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៥៦២] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ទ្វេ ។

[៥៦៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[៥៥៩] ... ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិក្តី នហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៥៦០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

[៥៦១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៥៦២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៥៦៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៨] ទស្សនេន បហាតព្វោ ហេតុ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៦៩) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ អដ្ឋ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[៨៧០] នហេតុយា អដ្ឋ នអារម្មណេ អដ្ឋ ។

[៨៧១] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៨៧២] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ អដ្ឋ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៧៣] ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ

[៨៦៨] ហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

[៨៦៩] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៧០] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

[៨៧១] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៨៧២] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៨៧៣] នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ នហេតុ ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុញ្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ

ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈក្ដី នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនាក្ដី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនាក្ដី នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាក្ដី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈផង នូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុញ្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៦) ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៨៧៧) ហេតុយា ៥ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ៥ អវិគតេ ៥ ។

(៨៧៨) នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៩) ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនាផង នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៦) នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៨៧៨) នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៩) នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ ទស្សនេន បហាតព្វំ នហេតុញ្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុញ្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

(៨៧៨) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ បញ្ច ។

(៨៧៩) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

(៨៨០) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈផង នូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនាផង នូវនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨៧៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៨៧៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៨៨១) ទស្សនេន បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទស្សនេន បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ ភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ នហេតុ ធម្មោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៨២) អារម្មណេ អដ្ឋ អធិបតិយា ទស ឧបនិស្សយេ តេរស ។

(៨៨៣) នហេតុយា ចុទ្ទស នអារម្មណេ ចុទ្ទស ។

(៨៨៤) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា អដ្ឋ ។

សហជាតវារក្តី បច្ចយវារក្តី និស្សយវារក្តី សំសដ្ឋវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី បញ្ហាវារ គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ដូចបរិច្ឆេទដែរ ។

(៨៨១) នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។ នហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ នហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨៨២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ១៣ ។

(៨៨៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១៤ ។

(៨៨៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៨៥] នារម្មណប្បច្ចយា នកម្មេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ទុកមូលកតិកនយំ និដ្ឋិតំ ។

ទុកបច្ចនីយានុលោមទុកទុកបដ្ឋានេ ហេតុទុកំ

[៨៨៦] នសប្បច្ចយំ នហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសប្បច្ចយោ នហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសប្បច្ចយំ នហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសប្បច្ចយោ នហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសប្បច្ចយញ្ច នសប្បច្ចយញ្ច នហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នសប្បច្ចយោ នហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៨៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ ។

[៨៨៨] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

[៨៨៥] ក្នុងនារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ចំណែកកុសលត្តិកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ទុកមូលកតិកនយៈ ។

ទុកបច្ចនីយានុលោមទុកទុកបដ្ឋាន ហេតុទុកៈ

[៨៨៦] ហេតុធម៌ មានហេតុដែលប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានហេតុដែលប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានហេតុដែលប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានហេតុដែលប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានហេតុដែលមិនប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យផង មិនប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យផង អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានហេតុដែលមិនប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យ មិនប្រាសចាកធម៌មានបច្ច័យ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៨៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ
ដូចបដិច្ចវារៈ ។

[៨៨៩] ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៩០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ អដ្ឋ អធិបតិយា ឆ អវិគតេ តីណិ ។

[៨៩១] នហេតុយា អដ្ឋ នអារម្មណេ អដ្ឋ ។

[៨៩២] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៨៩៣] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ អដ្ឋ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៩៤] ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ(១) ។

---

១ ម. [illegible] ។

[៨៨៩] ហេតុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៩១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

[៨៩២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៩៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៨៩៤] នហេតុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៤៨) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ នវ ។

(៥៤៩) នហេតុប្បច្ច័យ ដោយអំណាច អារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុ-ហេតុកំ នហេតុំ ធម៌ ចាំបាច់ ដោយសម្បយុត្ត ជាធម៌ ហេតុធម៌ និង នហេតុ ដែលមិនមែនហេតុ ធម្មជាតិ នហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៥០) នហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ នហេតុ បច្ច័យ ។

(៥៥១) ហេតុទុកនយ អារម្មណេ នវ ។

(៥៥២) នហេតុទុកនយ អារម្មណេ នវ ។

សហេតុកទុកំ សម្បយុត្តទុកំ

អនុលោមនិទ្ទេសា ។

(៥៥៣) សហេតុកធម៌ ជាហេតុធម៌ នហេតុ ដោយសហេតុកធម៌ ជាហេតុ-ធម៌ ហេតុប្បច្ច័យ ដោយ ៩ ជា-ការ ដោយ ធម៌ ហេតុ ដោយ ជា-ការ ដោយ ធម៌ ហេតុ ហេតុ ជាធម៌

(៥៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(៥៤៧) នហេតុធម៌ ជាធម៌ដែលមិនមែនហេតុ ដោយសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណ នហេតុ ធម៌ ជាធម៌ដែលមិនមែនហេតុ ដោយសម្បយុត្ត ជាធម៌ដែលមិនមែនហេតុ នហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៤៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(៥៤៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៥០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

សហេតុកទុកំ សម្បយុត្តទុកំ (ចប់ហើយ)

ទុកបដ្ឋានចប់ ។

(៥៥១) សហេតុកធម៌ ជាធម៌ដែលប្រកបដោយហេតុ ជា-បច្ច័យ ដល់សហេតុកធម៌ ជាធម៌ដែលប្រកបដោយហេតុ ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។ សហេតុកធម៌ ជាធម៌ដែលប្រកប ដោយហេតុ ជាបច្ច័យ ដែលជាធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុស្ស ច ការណាយ ធម្មាតត្តហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ហេតុស្ស ច នហេតុស្ស ច ការណាយ ធម្មោ ហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤០៧) អារម្មណេ អដ្ឋ អធិបតិយា ទស អវិគតេ តេរស ។

(៤០៨) នហេតុយា ទ្វាទស នអារម្មណេ ទ្វាទស ។

(៤០៩) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា អដ្ឋ ។

(៤១០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ អដ្ឋ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាចយគាមិត្តិកហេតុទុកំ

(៤១១) អាចយគាមី ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ នហេតុធម៌ មាននហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មាននហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(៤០៧) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៨វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១០វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ។

(៤០៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន១២វារៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១២វារៈ ។

(៤០៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៨វារៈ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤១០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៨វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នោះ ។

ចប់ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកៈ ។

អាចយគាមិត្តិកហេតុទុកៈ

(៤១១) ហេតុធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំនូវភពឡើង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំនូវភពឡើង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[illegible] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច [illegible] ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ [illegible] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច [illegible] ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤០៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ សព្វត្ថ តីណិ ។

[៤០៧] នអធិបតិយា តីណិ នអាសេវនេ ទ្វេ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

[៤០៨] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៤០៩] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ ។បេ។ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤១០] [illegible] ហេតុ ធម្មោ [illegible] ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហេតុធម៌ [illegible] អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ [illegible] អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ។

(៤០៧) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤០៨) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី ។បេ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ)

ដូចបដិច្ចវារៈ ។

(៤១០) ហេតុធម៌ [illegible] ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ [illegible] ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤១០) អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១០) ហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកង្កួនឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤១២) អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤១៣) អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អបចយគាមី

(៤១២) ហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ ហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ ហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អារម្មណាធិបតិ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀតនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀតនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀតនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤១៣) ហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀតនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនទៀត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌

ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[៤៧៥] នហេតុយា អដ្ឋ នអារម្មណេ អដ្ឋ ។

[៤៧៦] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៤៧៧] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឆ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មិនដល់នូវការសន្សំកក្ខួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការបន្ថយកក្ខួនឡើងផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្ខួនឡើង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្ខួនឡើងផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្ខួនឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្ខួនឡើង ផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្ខួនឡើង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៧៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

[៤៧៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អាចយគាមិត្តិកហេតុទុកៈ)
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៩០៨] អាចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី ហេតុ ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អបចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អបចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អបចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី ហេតុ ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

[៩០៨] ធម៌ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងផង ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងផង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងផង ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងផង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្ខន្ធឡើង អាស្រ័យ

នេវាចយគាមិនាបចយគាមី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អាចយគាមិំ នហេតុញ្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អបចយគាមិំ នហេតុញ្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥០៥) អាចយគាមិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អបចយគាមិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង មិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង មិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង មិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង មិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង មិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥០៥) នហេតុធម៌ ជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើងផងមិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង ផងមិនមែនជាមិនជាប់នូវការសន្សំកុសលឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤១១] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិ-
បតិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៤១២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិ-
បតិយា នអនន្តរេ នសមនន្តរេ នបុរេជាតេ ចត្តារិ ... នវិប្ប-
យុត្តេ ទ្វេ ... ។

[៤១៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ
... សមនន្តរេ ... ។

[៤១៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ... ។

[៤១៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[៤១៦] ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។
សហជាតបច្ចយា សម្បយុត្តបច្ចយា បច្ឆាជាតបច្ចយា ។

[៤១៧] អារម្មណបច្ចយា នហេតុ នអធិ ... អារម្មណ-
ប្បច្ចយា នហេតុយា នអធិ- ... នអារម្មណប្ប-
ច្ចយេ នបុរេជាតេ ... នហេតុយា នអធិ នអនន្តរេ នស-
មនន្តរេ នបុរេជាតេ នបច្ឆាជាតេ ... នហេតុយា នអធិ

[៤១០] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ កុសលារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៣ កុសលអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤១១] ធម៌ជាកុសល ដែលមិនមែនជាធម៌ប្រកបដោយសុខវេទនា ដែលមិន
មែនជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ... ធម៌ជាកុសល ដែលមិនមែន
ជាធម៌ប្រកបដោយសុខវេទនា ... ជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១២] ធម៌ជាកុសល ដែលមិនមែនជាធម៌ប្រកបដោយសុខវេទនា ដែលមិន
មែនជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ... ធម៌ជាកុសល ...
ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤១៣] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៤ កុសលអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៤ ។

[៤១៤] កុសលនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១៥] កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។
សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី (ដូចសហជាតវារៈ) ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៤១៦] ធម៌ជាកុសល ជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ជាកុសល ជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ជា-
កុសល ជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាកុសល ដែលមិនមែន
ជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា និងមិនមែនជាធម៌មិនជាធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៩៤៨) អាចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ អបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀតផង ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(៩៤៨) ធម៌ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត ផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំនូវភពក្រោយទៀត

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ហេតុចេវហេតុសម្ប-
យុត្តោ ច ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្ប-
យុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៨] ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុសម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស-
ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្ប-
យុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ
ហេតុសម្បយុត្តស្ស ចេវ ហេតុស្ស ធម្មស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ-
ហេតុ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ចេវ ហេតុស្ស-
ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ ហេតុ ធម្មោ
ហេតុស្ស ចេវ ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនជាធម៌
សម្បយុត្តនឹងហេតុផង នឹងធម៌មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ
ដល់ធម៌ជាហេតុ មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ នឹងធម៌មិនមែនជាធម៌
សម្បយុត្តនឹងហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៨] ហេតុធម៌ ដល់ធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់
ហេតុធម៌ ដល់ធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌
ដល់ធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មិនដល់ធម៌សម្បយុត្ត
នឹងហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ដល់ធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ
ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ នឹងធម៌មិនមែន
ជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុ-
ធម៌ មិនដល់ធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មិនមែន
ជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ នឹងធម៌មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ
នឹងធម៌មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌
មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ នឹងធម៌មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹង
ហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹង
ហេតុ នឹងធម៌មិនមែនជាធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេ-
តុធម៌ ដល់ធម៌សម្បយុត្តនឹងហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤២៩] អាចយគាមី នហេតុ ធម្មោ អាចយគាមិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣១] អារម្មណេ សត្ត អធិបតិយា ទស អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អវិគតេ តេរស ។

[៤៣២] នហេតុយា បណ្ណរស នអារម្មណេ បណ្ណរស ។

[៤៣៤] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា សត្ត ។

[៤៣៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្សំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អាចយគាមិត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សេក្ខត្តិកហេតុទុកំ

[៤៣៦] សេក្ខំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សេក្ខំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ

[៤២៩] នហេតុធម៌ ដែលជាប់ខ្លួនការសន្សំកម្មនវដ្ដៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលជាប់ខ្លួនការសន្សំកម្មនវដ្ដៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៣១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៤៣២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

[៤៣៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៣៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងសេចក្តីនេះ យ៉ាងណា (ក្នុងអាចយគាមិត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អាចយគាមិត្តិកហេតុទុកៈ ។

សេក្ខត្តិកហេតុទុកៈ

[៤៣៦] សេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវសេក្ខធម៌ ដែលជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេក្ខធម៌ ជានហេតុ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ដែលជាហេតុ អាស្រ័យនូវសេក្ខធម៌

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុសហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុសហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៥) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៤៣៦) នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

(៤៣៧) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

(៤៣៨) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ វិត្ថារេតព្វា ។

(៤៣៩) សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ សហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ អហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុសហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ នហេតុសហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុសហេតុកធម៌ និងមិនមែនជាហេតុអហេតុកធម៌ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុសហេតុកធម៌ និងមិនមែនជាហេតុអហេតុកធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣៦) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣៧) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៤៣៩) ហេតុធម៌ ជាសហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាសហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាអហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាអហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុសហេតុកធម៌ និងមិនមែនជាហេតុអហេតុកធម៌ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុសហេតុកធម៌ និងមិនមែនជាហេតុអហេតុកធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] សេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦១] សេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ សេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ អសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦០] ហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៦១] ហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[illegible]

[illegible] ចំណាំ ។

[illegible] ចំណាំ [illegible] ចំណាំ [illegible] ចំណាំ [illegible] ចំណាំ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible] ៣ [illegible] ៦ [illegible] ៧ [illegible] ៨ [illegible] ៣ [illegible] ៣ [illegible] ៨ [illegible] ៣ ។

(៩៩០) នហេតុយា អដ្ឋ នអារម្មណេ អដ្ឋ ។

(៩៩១) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៩៩២) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៩៩៣) អជ្ឈត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អជ្ឈត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អជ្ឈត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ច ពហិទ្ធា ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

(៩៩៥) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៦) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គប្បីសំដែង ដូចក្នុង (កុសលត្តិកៈ)

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

(៩៩៧) នហេតុធម៌ ជារបស់សត្វបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់សត្វបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សត្វបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសត្វបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់សត្វបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជារបស់សត្វបុគ្គលក្តី នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សត្វបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសត្វបុគ្គលក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់សត្វបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជារបស់អសត្វបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់អសត្វបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សត្វបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសត្វបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សត្វបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសត្វបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សេក្ខញ្ច នហេតុញ្ច នេវសេក្ខនាសេក្ខញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខនាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អសេក្ខញ្ច នហេតុញ្ច នេវ‑សេក្ខនាសេក្ខញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខ‑នាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៦៧] សេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អ‑សេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ នេវសេក្ខនា‑សេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខនាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៤៦៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិ‑បតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

[៤៦៩] នេវសេក្ខនាសេក្ខំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខនាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន‑ហេតុបច្ចយា ។

នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិន‑មែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខ‑បុគ្គលផង នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៧] នហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុ‑ធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខ‑បុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤៦៩] នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលផងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សេក្ខត្តិកហេតុទុកំ

[៤៩១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៤៩២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៤៩៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៩៤] សេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ សេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ អសេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សេក្ខត្តិកហេតុទុកៈ

[៤៩១] គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៩២] គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្រៅពីហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៣] គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្រៅអំពីនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត

គប្បីឲ្យពិស្តារ ដូចបដិច្ចវារៈ ។

[៤៩៤] នហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ ដល់នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ ដល់នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ ដល់នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ ដល់នហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ ដល់នហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៥៥) សេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ សេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ អសេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ នហេតុ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៥៦) អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា នវ អនន្តរេ អដ្ឋ សមនន្តរេ អដ្ឋ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អាសេវនេ តេរស ។

(៤៥៧) នហេតុយា ចុទ្ទស នអារម្មណេ ចុទ្ទស ។

(៤៥៨) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា បញ្ច ។

(៤៥៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សេក្ខត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

(៤៥៥) នហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គលនិងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៥៦) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៥៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

(៤៥៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៥៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (សេក្ខត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សេក្ខត្តិកហេតុទុកៈ ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស តេរសមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តតិ

មាតិកា	អង្កា

អនុលោមទុកត្តិកបដ្ឋានំ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន តេរសមភាគ

សង្ខេបប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ

អនុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន

មាតិកាបាឡិ

សន្ទឹពប្រាប់មាតិកា

មាតិកាវត្ថុ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តានំ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តនំ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបទានិ

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ

សេចក្ដីប្រាប់មាតិកា

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន